

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 12.12.2011
COM(2011) 874 final

2011/0428 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind instituirea unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE)

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SEC(2011) 1541 final}

{SEC(2011) 1542 final}

{SEC(2011) 1543 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Comunicarea Comisiei privind cadrul financiar multianual (CFM) pentru 2004-2020 (denumită în continuare Comunicarea CFM)¹ stabilește cadrul bugetar și principalele orientări în vederea realizării strategiei Europa 2020². În propunerea sa, Comisia a decis să abordeze mediul și politicile climatice ca parte integrantă a tuturor principalelor instrumente și intervenții. Această abordare „integratoare” presupune că obiectivele de mediu și climatice „trebuie să se reflecte în toate instrumentele principale pentru a garanta că acestea contribuie la realizarea unei economii cu emisii scăzute de carbon, eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor și rezistentă la schimbările climatice, care va spori competitivitatea Europei, va crea locuri de muncă mai multe și mai ecologice, va consolida securitatea energetică și va fi benefică pentru sănătate.”

Cu toate acestea, principalele instrumente de finanțare al Uniunii nu răspund tuturor necesităților specifice în materie de protecție a mediului și de politici climatice. Legislația în domeniul mediului și al politicilor climatice continuă să fie pusă în aplicare în mod neuniform și inadecvat pe teritoriul Uniunii, ceea ce duce la consolidarea problemelor existente în aceste domenii. Această situație impune elaborarea unor metode noi și mai eficiente de punere în aplicare a legislației, precum și dezvoltarea și diseminarea bunelor practici în întreaga Uniune, pentru a se asigura schimbul de experiență între statele membre și părțile interesate.

Din acest motiv, pe lângă integrarea chestiunilor de mediu și climatice, Comisia propune continuarea programului LIFE, reglementat în prezent prin Regulamentul LIFE+³. Combinarea abordării integratoare cu un instrument specific va spori coerența și valoarea adăugată a intervenției Uniunii. Un instrument dedicat permite Comisiei să contureze mai bine prioritățile, să monitorizeze direct punerea în aplicare și să se asigure că resursele disponibile sunt utilizate în mod eficace pentru protecția mediului și a climei. Această abordare îi oferă Comisiei posibilitatea de a selecționa cele mai bune proiecte din întreaga Uniune, soluționând astfel neregulile în materie de coordonare.

În plus, activele de mediu au în general caracter de active publice și sunt distribuite inegal pe suprafața Uniunii. Obligația de a conserva și de a ameliora aceste active impune aplicarea coerentă a principiului solidarității și al partajării responsabilităților. În acest context, articolul 8 din Directiva „Habitat”⁴ face în mod explicit legătura între aplicarea măsurilor de conservare și cofinanțarea de către Uniune. Programul LIFE joacă un rol în esențial în conservarea activelor publice de mediu și climatice ale Uniunii, ceea ce contribuie la ameliorarea repartizării solidarității și a responsabilităților partajate.

Un program de finanțare specific pentru mediu și politici climatice:

¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor *Un buget pentru Europa 2020*, COM(2010)500 final, 29.6.2011.

² Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, COM(2010) 2020 final, Bruxelles, 3.3.2010, adoptată de Consiliul European la 17 iulie 2010.

³ Regulamentul (CE) nr. 614/2007, JO L 149, 9.6.2007, p.1.

⁴ Directiva 92/43/CEE, JO L 206, 22.7.1992, p. 7.

- asigură o intervenție mai eficace decât acțiunea individuală a statelor membre, prin faptul că reunește mai multe resurse și un volum mai mare de expertiză, precum și prin atragerea unor parteneriate care ar fi foarte dificil de creat în alte condiții;
- oferă o platformă pentru dezvoltare, pentru schimbul de bune practici și de cunoștințe, ameliorând, catalizând și accelerând schimbările în punerea în aplicare *acquis*-ului în domeniul mediului și al climei și permițând statelor membre și părților interesate să facă schimb de experiență și să abordeze mai eficient aceste provocări;
- creează sinergii între fondurile Uniunii și fondurile naționale prin coordonarea în comun a acțiunii acestora în vederea atingerii obiectivelor de mediu și climatice, mobilizând totodată fonduri publice și private suplimentare. Acest lucru sporește coerența și eficacitatea intervenției Uniunii și promovează o punere în aplicare mai omogenă a *acquis*-ului;
- sporește vizibilitatea politicilor de mediu și climatice, apropiind Uniunea de cetățenii ei și evidențiind angajamentul Uniunii în favoarea atingerii obiectivelor de mediu și climatice, sporind astfel importanța acestor obiective.

Mai multe evaluări⁵ confirmă faptul că programul LIFE este un instrument care dă rezultate bune în ceea ce privește punerea în aplicare politicii și a legislației de mediu a Uniunii, având o valoare adăugată semnificativă. Cu toate acestea, evaluările respective au evidențiat, de asemenea, faptul că impactul programului LIFE asupra politicii este limitat din cauza lipsei de orientare strategică. Acest lucru s-a datorat, în parte, abordării pur ascendente a programului cu privire la selecționarea proiectelor, care nu a permis Comisiei să orienteze cererea în funcție de necesitățile politicilor de mediu și climatice ale Uniunii. Prin urmare, este necesară o concentrare mai clară asupra activităților și sectoarelor în care programul LIFE ar putea interveni cu succes.

Noile provocări care ne așteaptă și atingerea obiectivelor generale și specifice ale strategiei Europa 2020 impun modificarea programului. Combaterea schimbărilor climatice și consolidarea rezilienței Uniunii față de riscurile conexe pe care le implică acestea sunt printre cele mai importante provocări cu care se confruntă Uniunea și sunt necesare măsuri urgente, după cum reiese din strategia Europa 2020. Comisia recunoaște aceste provocări și afirmă, în Comunicarea CFM, că intenționează să majoreze la cel puțin 20 % proporția bugetului Uniunii alocată politicilor climatice, cu ajutorul contribuțiilor din partea diferitelor politici. Prin urmare, programul pentru mediu și politici climatice (LIFE) trebuie să contribuie la atingerea acestui obiectiv.

⁵ Evaluarea ex-post al programului LIFE, realizată de COWI în 2009; evaluarea intermediară a programului LIFE+, realizată de GHK în 2010; evaluarea impactului combinată cu evaluarea ex-ante a revizuirii Regulamentului privind LIFE+, efectuată în 2011 de un consorțiu condus de GHK, și documentul „Schimbările climatice în contextul viitorului cadru financiar multianual”, realizat în 2011 de Institutul pentru politica europeană de mediu.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI EVALUĂRILE IMPACTULUI

Prezentul regulament se bazează pe o analiză exhaustivă a opțiunilor abordate în evaluarea impactului⁶ și pe o amplă consultare cu părțile interesate. În special, au fost realizate următoarele studii și consultări:

- evaluarea ex-post a programului LIFE (1996-2006)⁷ și evaluarea intermediară a programului LIFE+ (2007-2009)⁸;
- studii comandate unor consultanți externi, și anume: *Combined impact assessment and ex-ante evaluation of the review of the LIFE+ Regulation* („Evaluarea impactului combinată cu evaluarea ex-ante a revizuirii Regulamentului privind LIFE+”)⁹ și *Climate Change in the future multiannual financial framework* („Schimbările climatice în contextul viitorului cadru financiar multianual”)¹⁰;
- o consultare deschisă online pe tema „Vocea ta în Europa” (*Your Voice in Europe*)¹¹;
- o consultare condusă de Comitetul Regiunilor¹²;
- o consultare a membrilor comitetului LIFE+ și a atașatilor pentru mediu ai statelor membre, precum și o reuniune ad-hoc a părților interesate¹³.

Din consultări reiese că programul LIFE este considerat ca având în general rezultate bune, în termeni atât de mediu, cât și de valoare adăugată. Părțile interesate susțin continuarea programului LIFE și sprijină diferitele intervenții și propuneri ale Comisiei, inclusiv în privința unui nou tip de proiecte, și anume proiectele integrate.

Deși părțile interesate susțin ideea că programul LIFE trebuie să se concentreze mai mult asupra punerii în aplicare și integrării obiectivelor de mediu și climatice în alte politici, ele nu sunt de acord cu limitarea domeniilor tematice care fac obiectul acestuia. În mod similar, deși părțile interesate susțin în general trecerea de la o abordare pur ascendentă la o abordare mai degrabă descendentă, ele se opun stabilirii unor priorități anuale și exhaustive. Acest lucru se explică, în principal, prin faptul că domeniile prioritare ar trebui să fie relativ stabile pentru a permite candidaților potențiali să planifice, să elaboreze și să prezinte propuneri.

Prin urmare, evaluarea impactului s-a axat pe recomandările formulate în cadrul evaluărilor și pe cele ale Curții de Conturi¹⁴, vizând creșterea eficacității și a valorii adăugate a programului LIFE și integrând totodată principalele preocupări și sugestii formulate de părțile interesate.

Opțiunile de stabilire a priorităților analizate în evaluarea impactului încearcă să creeze un echilibru între nevoia de stabilitate a candidaților potențiali și nevoia unei mai mari

⁶ [a se adăuga referința la publicare].

⁷ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#expost>
⁸ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#mte2010>

⁹ [a se adăuga referința la publicare].

¹⁰ [a se adăuga referința la publicare].

¹¹ <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹² <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹³ <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹⁴ [A se adăuga referința].

concentrări asupra necesităților strategice ale Uniunii. Au fost analizate trei scenarii. Primul este statu-quo-ul, implicând o abordare pur ascendentă, corectată parțial de concentrarea resurselor alocate politicilor climatice. Cel de-al doilea scenariu este o abordare descendentă flexibilă, aplicabilă tuturor tipurilor de proiecte, potrivit căreia Comisia elaborează programe de lucru multianuale în care specifică priorități tematice legate de atingerea unor obiective specifice și orientează cererea astfel încât să răspundă priorităților tematice din cadrul diferitelor componente. Date fiind caracteristicile lor, proiectele integrate s-ar axa numai pe anumite sectoare până la atingerea obiectivelor. Cel de-al treilea scenariu combină abordarea descendentă aplicată în cazul proiectelor integrate cu abordarea ascendentă aplicată tuturor celorlalte tipuri de proiecte. Potrivit acestei opțiuni, Comisia ar limita ex-ante orientarea tematică a proiectelor integrate la patru sectoare din cadrul subprogramului pentru mediu până la atingerea obiectivelor, candidații putând totodată să prezinte propuneri pentru alte tipuri de proiecte din toate sectoarele de mediu. Opțiunea preferată este abordarea descendentă flexibilă.

Evaluarea impactului a analizat opțiuni cu privire la sectoare asupra cărora ar trebui să se concentreze proiectele integrate, concluzionând că rețeaua Natura 2000, apa, deșeurile și aerul sunt sectoarele cu cel mai ridicat potențial de reușită, în care se pot obține mai multe beneficii de mediu. Părțile interesate, în special autoritățile regionale, au semnalat aceleași sectoare. Întrucât subprogramul pentru politici climatice a fost creat recent, proiectele integrate care sunt importante pentru atenuarea schimbărilor climatice și pentru adaptarea la acestea pot fi introduse progresiv în al doilea sau în al treilea an al perioadei de programare. În evaluarea impactului s-a analizat, de asemenea, dacă mai este oportun ca 50 % din resursele alocate în mod tradițional proiectelor să fie rezervate în continuare pentru proiecte în domeniul naturii și biodiversității și s-a ajuns la concluzia că acest lucru este încă oportun. De fapt, toate părțile interesate au considerat că biodiversitatea reprezintă cea mai importantă prioritate pentru programul LIFE. De asemenea, în evaluarea impactului au fost evaluate opțiuni cu privire la repartizarea geografică a proiectelor, inclusiv posibilitatea de a stabili alocări naționale (în mod similar cu Regulamentul privind LIFE+). Au fost examinate trei opțiuni: un sistem bazat exclusiv pe merit, în cazul căruia procedura de selecție nu include niciun criteriu geografic, un sistem de echilibru geografic asigurat de Comisie în concordanță cu principiul solidarității și al partajării responsabilităților, precum și un sistem de alocări naționale pentru proiectele integrate. Opțiunea preferată este asigurarea echilibrului geografic pentru proiectele integrate.

În sfârșit, s-a pus un accent puternic pe simplificare, pentru lua în considerare modificările aduse de programul LIFE+, precum utilizarea mijloacelor electronice pentru a prezenta propuneri. Au fost identificate unele sectoare care ar putea face obiectul unei simplificări suplimentare; acestea sunt: o abordare în două etape aplicabilă în cazul selecționării proiectelor integrate, utilizarea mai frecventă a sumelor forfetare și neeligibilitatea anumitor costuri. Pentru a se asigura că beneficiarii nu sunt dezavantajați de această simplificare, evaluarea impactului a analizat opțiunea majorării ratelor de cofinanțare. În cadrul măsurilor de simplificare, au fost analizate și opțiuni cu privire la externalizarea majorității sarcinilor de gestionare către o agenție executivă existentă, inclusiv externalizarea totală și o opțiune hibridă.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Obiectivele de mediu ale Uniunii sunt consacrate în articolul XX din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Temeiul juridic cel mai cel mai obișnuit pentru legislația în domeniul mediului și al climei este articolul 192 din TFUE, care conferă

Parlamentului European și Consiliului competența de a decide ce măsuri trebuie luate de Uniune pentru a atinge obiectivele de mediu prevăzute la articolul 191 din TFUE. În special, Tratatul de la Lisabona a consolidat accentul pus pe politicile climatice, prin includerea explicită a combaterii schimbărilor climatice printre obiectivele de mediu.

Articolul 11 din TFUE prevede obligația de a integra cerințele de protecție a mediului în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor Uniunii, în special pentru promovarea dezvoltării durabile.

În plus, articolul 8 din Directiva „Habitat” face în mod explicit legătura între aplicarea măsurilor de conservare și acordarea cofinanțării de către Uniune.

În cadrul prezentei propuneri referitoare la un nou regulament privind programul LIFE, acest program cuprinde **două subprograme**: unul pentru mediu și altul pentru politici climatice. Crearea unui subprogram pentru politici climatice actualizează vechea componentă tematică „schimbări climatice” din cadrul componentei politică și guvernanță în domeniul mediului a programului LIFE+.

Potențialul de creare a unor sinergii între obiectivele de mediu și cele climatice este ridicat, întrucât proiectele pot servi la atingerea mai multor obiective. De exemplu, proiectele legate de protecția pădurilor pot genera beneficii colaterale în materie de biodiversitate și de atenuare a schimbărilor climatice, prin extinderea reîmpăduririlor și, prin urmare, și prin ameliorarea capacității de absorbție a carbonului. Proiectele de refacere a zonelor inundabile pot facilita adaptarea la schimbările climatice și tranziția către o societate mai rezistentă la acestea.

Obiectivul programului LIFE este de a fi un catalizator pentru promovarea punerii în aplicare și a integrării obiectivelor de mediu și climatice în cadrul altor politici și în al practicii statelor membre. Se acordă o atenție deosebită îmbunătățirii guvernanței, întrucât aceasta este legată inextricabil de ameliorarea punerii în aplicare.

O schimbare importantă, menită să îmbunătățească eficiența programului LIFE și să creeze legături mai strânse cu prioritățile strategice ale Uniunii, este **trecerea de la o abordare pur ascendentă la o abordare descendentă flexibilă**. Comisia, în consultare cu statele membre, va elabora programe de lucru valabile cel puțin doi ani. Acestea vor acoperi, de exemplu, priorități, alocarea resurselor între tipuri de finanțare și obiective specifice pentru perioada în cauză. Prioritățile incluse în programele respective nu vor fi exhaustive, pentru a permite candidaților să prezinte propuneri și în alte domenii, precum și pentru a încorpora idei noi și a reacționa la noile provocări. Astfel, Comisia va fi asistată de Comitetul pentru programul LIFE pentru mediu și politici climatice, care va avea un caracter dual, având o conducere și o componentă diferite în funcție de natura aspectelor abordate, care pot fi legate fie de subprogramul pentru mediu, fie de subprogramul pentru politici climatice. Alte aspecte deosebite ale programului LIFE, precum specificarea în detaliu a criteriilor de eligibilitate pentru selecționarea proiectelor, a criteriilor pentru aplicarea echilibrului geografic în cazul proiectelor integrate și a indicatorilor de performanță aplicabili anumitor priorități tematice, vor fi adoptate de către Comisie prin intermediul unor acte delegate.

O altă schimbare majoră este **crearea unui nou tip de proiecte: „proiectele integrate”**. Acestea urmăresc ameliorarea punerii în aplicare politicilor de mediu și climatice și integrarea lor în cadrul altor politici, în special prin asigurarea unei mobilizări coordonate a altor fonduri ale Uniunii, naționale sau private în direcția atingerii obiectivelor de mediu sau climatice.

Proiectele integrate vor funcționa la scară teritorială mare (în special la nivel regional, multiregional sau național și transsectorial) și vor fi orientate către punerea în aplicare planurilor sau strategiilor în domeniul mediului sau al schimbărilor climatice, impuse de legislația din domeniile respective, în temeiul altor acte legislative ale Uniunii, sau elaborate de autoritățile statelor membre. Proiectele integrate realizate în cadrul subprogramului pentru mediu se vor axa în primul rând pe punerea în aplicare planurilor și programelor legate de Directiva „Păsări”¹⁵ și de Directiva „Habitat”, de Directiva-cadru privind apa¹⁶ și de legislația din domeniul deșeurilor și al calității aerului. Aceste proiecte integrate trebuie să permită, de asemenea, obținerea de rezultate în alte domenii de politică și, în special, în ceea ce privește Directiva-cadru privind mediul marin¹⁷. În cazul subprogramului pentru politici climatice, proiectele integrate pot să se axeze pe punerea în aplicare strategiilor și a planurilor de acțiune legate de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea. De asemenea, proiectele integrate vor urmări, în măsura posibilului, și mobilizarea altor surse de finanțare ale Uniunii prin valorificarea sinergiilor și vor asigura coerența între diferite programe de finanțare ale Uniunii. Ele vor oferi autorităților competente exemple cu privire la modul în care poate fi realizată coordonarea diferitelor instrumente financiare în vederea unei mai bune puneri în aplicare a legislației Uniunii în domeniul mediului și al climei. La nivelul Uniunii, această coordonare între programul LIFE și alte programe de finanțare ale Uniunii ar putea fi stabilită în contextul cadrului strategic comun.

De asemenea, prezentul regulament **definește mai clar activitățile finanțate pentru fiecare domeniu prioritar**. Subprogramul pentru mediu cuprinde trei domenii prioritare care vor fi reorientate către punere în aplicare și integrare. Domeniul prioritar „Biodiversitate” își extinde sprijinul pentru dezvoltarea de bune practici pentru a cuprinde provocări mai ample în materie de biodiversitate, rămânând totodată axat pe rețeaua Natura 2000. Domeniul prioritar „Mediu și utilizarea eficientă a resurselor” se reorientează către punerea în aplicare politicii și legislației de mediu a Uniunii și exclude inovarea orientată către reproducerea pe piață, întrucât acest aspect va fi mai bine acoperit de programul Orizont 2020¹⁸. În contextul unei orientări mai accentuate asupra promovării unei guvernante mai bune, domeniul prioritar „Guvernanță și informare” înlocuiește vechea componentă „Informare și comunicare” din cadrul programului LIFE+ și, pe lângă campaniile de sensibilizare, va promova în mod mai activ diseminarea cunoștințelor în vederea procesului decizional și dezvoltarea de bune practici în vederea unei conformități mai eficiente și mai eficace.

Foaia de parcurs pentru 2050¹⁹ a recunoscut faptul că testarea de noi abordări cu privire la atenuarea schimbărilor climatice va rămâne un element esențial pentru trecerea la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon. De asemenea, va trebui asigurată adaptarea la schimbările climatice, ca prioritate transsectorială a Uniunii. Mai mult decât atât, promovarea guvernantei și sensibilizarea sunt esențiale pentru obținerea de rezultate constructive și pentru garantarea implicării părților interesate. Prin urmare, subprogramul pentru politici climatice trebuie să sprijine eforturile prin care se aduc contribuții în trei domenii prioritare specifice: „Atenuarea schimbărilor climatice”, „Adaptarea la schimbările climatice” și „Guvernanța și informarea în domeniul climei”.

¹⁵ Directiva 2009/147/CE, JO L 20, 26.1.2010, p.7.

¹⁶ Directiva 2000/60/CE, JO L 327, 22.12.2000, p. 1.

¹⁷ Directiva 2008/56/CE, JO L 164, 25.6.2008, p. 19.

¹⁸ Propunerea Comisiei de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020.

¹⁹ COM (2011) 112 final.

Un obiectiv principal al programului LIFE este de a cataliza schimbările survenite la nivelul dezvoltării și punerii în aplicare politicilor, prin furnizarea și diseminarea de soluții și bune practici pentru atingerea obiectivelor de mediu și climatice. Prin urmare, programul oferă oportunități de cofinanțare pentru proiectele care urmăresc beneficii clare în materie de mediu și climă și extinde baza de cunoștințe existentă. Comisia va asigura crearea de sinergii între programul LIFE și alte instrumente ale Uniunii; de exemplu, ea poate valorifica rezultatele cercetării și inovării obținute în cadrul programului Orizont 2020 și al programelor-cadru anterioare din domeniul cercetării și al inovării.

Programul LIFE trebuie să acopere **toate tipurile de finanțare** necesare pentru realizarea obiectivelor și priorităților sale. Concret, principala intervenție financiară o reprezintă subvențiile pentru acțiuni, destinate finanțării de proiecte. De asemenea, se pot acorda subvenții pentru funcționare, destinate ONG-urilor și altor entități care prezintă interes la nivelul Uniunii și care își desfășoară activitatea, în principal, în domeniul mediului și al climei. Programul LIFE permite utilizarea instrumentelor financiare²⁰. De asemenea, în momentul punerii în aplicare subvențiilor pentru acțiuni, Comisia trebuie să încurajeze utilizarea achizițiilor publice ecologice.

Programul LIFE **își extinde domeniul de aplicare teritorial** printr-o abordare mai flexibilă privind finanțarea proiectelor în domeniul mediului și al climei derulate în afara Uniunii: în primul rând, prin faptul că autorizează în mod oficial desfășurarea de activități în afara Uniunii, în cazuri excepționale și în anumite condiții, precum și în țări din afara Uniunii care participă la program; iar în al doilea rând, prin faptul că oferă un temei juridic pentru cooperarea cu organizații internaționale care prezintă interes pentru politicile în domeniul mediului și al climei, care nu intră neapărat sub incidența acțiunii externe a Uniunii (de exemplu, studiile internaționale).

În cadrul procesului de **simplificare**, programul LIFE adoptă proceduri mai facile. Este important ca statele membre să fie implicate în stabilirea priorităților pentru programul LIFE, în special pentru a se garanta că aceste priorități reflectă în mod adecvat diferențele dintre statele membre și contribuie cu eficacitate la ameliorarea și accelerarea punerii în aplicare politicilor de mediu și climatice.

În plus, programul LIFE va continua să îmbunătățească sistemele informatice pentru accelerarea și facilitarea prezentării propunerilor pe cale electronică. Pentru a se facilita și mai mult participarea părților interesate de dimensiuni mici, precum IMM-urile sau ONG-urile, se va acorda o atenție deosebită redactării unor formulare de depunere a candidaturii clare, ușor de citit și unificate, stabilirii termenelor-limită astfel încât să rămână destul timp pentru depunerea candidaturilor, asistenței cu privire la redactarea cererilor și publicării termenelor pentru respingerea sau acceptarea propunerilor de proiecte, însoțite de motivația clară a respingerii. Efectele socio-economice ale unui proiect vor fi analizate în momentul evaluării candidaturii.

De asemenea, în cadrul programului vor fi folosite mai frecvent ratele și sumele forfetare, în scopul facilitării proceselor de depunere a candidaturilor și de raportare și vor fi prevăzute cerințe de raportare mai puțin stricte pentru proiectele integrate. În special, ar putea fi

²⁰

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, *Un cadru pentru următoarea generație de instrumente financiare inovatoare - platformele UE pentru capitaluri proprii și datorii*, COM(2010)662 final, 19.10.2011.

introdusă abordarea în două etape aplicabilă selectării proiectelor integrate. Raportarea și reprogramarea s-ar putea baza pe un ciclu de doi ani, iar calendarul plăților ar putea fi adaptat astfel încât să se asigure un flux de numerar mai gradual pentru proiect.

În mod similar, anumite costuri care s-au dovedit a fi împovărătoare în termeni de monitorizare și de raportare nu vor mai fi considerate eligibile (de exemplu, TVA), iar eligibilitatea altor costuri, precum costurile de personal aferente personalului permanent care nu a fost recrutat în mod special pentru proiect ar putea fi limitate sau excluse, menținându-se totodată un mecanism care să permită acestuia să contribuie în continuare la activitățile din cadrul proiectului. Pentru a se garanta că beneficiarii nu sunt dezavantajați și pentru a se permite menținerea unor niveluri similare ale sprijinului destinat proiectelor finanțate prin subvenții pentru acțiuni, ca în cazul Regulamentului privind LIFE+, ratele de cofinanțare trebuie majorate de la 50 %, în prezent, la 70 %, iar în cazuri speciale, la 80 %, asigurându-se totodată menținerea actualului efect de pârgie. Rata cea mai ridicată, de 80 %, s-ar aplica în cazul proiectelor integrate, pentru a compensa faptul că, deși aceste proiecte ar necesita contribuții semnificative din partea personalului permanent, costurile aferente personalului permanent nu pot fi considerate costuri eligibile. Această rată s-ar aplica, de asemenea, în cazul proiectelor specifice de sprijinire a anumitor necesități legate de dezvoltarea și de punerea în aplicare politicilor sau legislației Uniunii, luând în considerație valoarea strategică a proiectelor respective, precum și pentru a asigura o rată atractivă de cofinanțare.

În sfârșit, **gestionarea programului LIFE trebuie să rămână la nivel central**, pentru a maximiza legăturile strategice, calitatea intervențiilor, buna gestiune financiară și stabilitatea resurselor, precum și pentru a garanta că concluziile proiectelor LIFE sunt integrate în procesul de elaborare a politicilor la nivelul Uniunii. Parlamentul European, statele membre și părțile interesate consideră acest fapt ca fiind o caracteristică esențială. Totuși, gestionarea actuală ar putea fi ameliorată prin delegarea mai multor sarcini unei agenții executive existente. Date fiind caracteristicile programului LIFE și pentru a spori sinergiile cu alte programe de finanțare ale Uniunii, Comisia va analiza posibilitatea de a delega în mare măsură sarcinile de selecție și de monitorizare Agenției Europene pentru Competitivitate și Inovare, menținând în același timp guvernanta programului LIFE în cadrul Comisiei.

Întrucât obiectivele acțiunilor propuse, astfel cum sunt stabilite la articolul 3, prin chiar natura lor, nu pot fi atinse în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, pot fi atinse mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut la același articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor respective.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Pachetul financiar total dedicat programului LIFE în Comunicarea CFM pentru perioada 2014-2020, exprimat în prețuri actuale, este de 3 618 milioane EUR²¹. Din această sumă, 2 713,5 milioane EUR se alocă subprogramului pentru mediu, în cadrul căruia jumătate din resursele dedicate proiectelor finanțate prin subvenții pentru acțiuni se alocă pentru sprijinirea

²¹ Aceasta corespunde sumei de 3,2 miliarde EUR în prețuri constante.

acțiunilor de conservare a naturii și a biodiversității. Pentru subprogramul pentru politici climatice se alocă 904,5 milioane EUR.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind instituirea unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²²,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²³,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Politica și legislația Uniunii în domeniul mediului și al climei au adus îmbunătățiri substanțiale stării mediului. Cu toate acestea, provocările majore în materie de mediu și de climă persistă, iar nesoluționarea lor va avea consecințe semnificative pentru Europa.
- (2) Aceste provocări, datorită amplitudinii și complexității lor, trebuie finanțate în principal prin intermediul programelor majore de finanțare ale Uniunii. În comunicarea sa către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Un buget pentru Europa 2020”²⁴ („Comunicarea CFM”), recunoscând provocarea pe care o reprezintă schimbările climatice, Comisia a declarat că intenționează să crească la cel puțin 20 % proporția din bugetul Uniunii alocată politicilor climatice, cu ajutorul contribuției din partea diferitelor politici. Prezentul regulament trebuie să contribuie la atingerea acestui obiectiv.
- (3) Respectivele programe de finanțare ale Uniunii nu pot răspunde tuturor necesităților specifice în materie de mediu și politici climatice. În aceste domenii sunt necesare abordări specifice care să răspundă unor probleme precum integrarea neuniformă a

²² JO C , , p. .

²³ JO C , , p. .

²⁴ COM (2011) 500 final, 29.6.2011.

obiectivelor din domeniile respective în practica statelor membre, punerea în aplicare neuniformă și inadecvată a legislației în statele membre, precum și diseminarea și promovarea insuficientă a obiectivelor de politică. Este oportun să se continue programul LIFE, reglementat prin Regulamentul (CE) nr. 614/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 mai 2007 privind Instrumentul financiar pentru mediu (LIFE+)²⁵, și să se adopte un nou regulament. Prin urmare, prezentul regulament trebuie să instituie un program special de finanțare pentru mediu și politici climatice. („programul LIFE”).

- (4) Activele de mediu sunt distribuite inegal pe teritoriul Uniunii, însă beneficiile pe care le generează sunt resimțite la nivelul întregii Uniuni. Obligația Uniunii de a conserva activele respective impune aplicarea coerentă a principiului solidarității și al partajării responsabilităților, ceea ce implică faptul că unele probleme legate de mediu și de climă cu care se confruntă Uniunea sunt abordate mai eficient la nivel regional sau local. Programul LIFE joacă un rol esențial în repartizarea mai eficientă a solidarității și a responsabilităților partajate în ceea ce privește conservarea activelor comune de mediu și climatice.
- (5) Date fiind caracteristicile și amploarea sa, programul LIFE nu poate soluționa toate problemele legate de mediu și de climă. Acest program trebuie să aibă drept obiectiv mai degrabă catalizarea schimbărilor survenite la nivelul elaborării și al punerii în aplicare politicilor, prin furnizarea și diseminarea de soluții și bune practici în vederea atingerii obiectivelor de mediu și climatice.
- (6) Prezentul regulament stabilește, pentru întreaga durată a programului LIFE, un pachet financiar de 3 618 milioane EUR²⁶, reprezentând referința primară, în sensul punctului 17 din Propunerea Comisiei din 29 iunie 2011 referitoare la un acord interinstituțional între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară²⁷, pentru autoritatea bugetară în cursul procedurii bugetare anuale.
- (7) În concordanță cu concluziile Consiliului European de la Luxemburg (decembrie 1997) și ale Consiliului European de la Salonic (iunie 2003), țările candidate și țările din Balcanii de Vest care participă la Procesul de Stabilizare și Asociere, precum și țările în care se aplică politica europeană de vecinătate trebuie să fie eligibile pentru a participa la programele Uniunii, în conformitate cu condițiile stabilite în acordurile bilaterale relevante încheiate cu țările respective.
- (8) Pentru ca investițiile realizate pe teritoriul Uniunii în domeniul mediului și al climei să fie eficiente, unele activități trebuie să se desfășoare în afara granițelor acesteia. Este posibil ca investițiile respective să nu fie întotdeauna finanțate în cadrul instrumentelor de acțiune externă ale Uniunii. Intervențiile în țările care nu participă direct la programul LIFE și participarea persoanelor juridice stabilite în țările respective la activități finanțate în cadrul programului LIFE trebuie să fie posibile în mod excepțional, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

²⁵ JO L 149, 9.6.2007, p.1.

²⁶ Toate cifrele sunt exprimate în prețurile actuale.

²⁷ COM (2011) 403 final, 29.6.2011.

- (9) De asemenea, prezentul regulament trebuie să ofere un cadru de cooperare cu organizațiile internaționale relevante și de sprijinire a acestora, pentru a garanta că necesitățile strategice în materie de mediu și climă nu intră sub incidența instrumentelor de acțiune externă, cum ar fi anumite studii.
- (10) Cerințele în materie de mediu și climă trebuie integrate în politicile și activitățile Uniunii. Prin urmare, programul LIFE trebuie să fie complementar cu alte programe de finanțare ale Uniunii, inclusiv Fondul european de dezvoltare regională²⁸, Fondul social european²⁹, Fondul de coeziune³⁰, Fondul european de garantare agricolă³¹, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală³², Fondul european pentru afaceri maritime și pescuit³³ și programul Orizont 2020³⁴. Comisia și statele membre trebuie să asigure această complementaritate la toate nivelurile. La nivelul Uniunii, complementaritatea trebuie asigurată prin stabilirea unei cooperări structurate între programul LIFE și programele de finanțare ale Uniunii cu gestionare partajată din cadrul strategic comun³⁵, în special pentru a promova finanțarea activităților care completează proiectele integrate sau pentru a sprijini utilizarea soluțiilor, metodelor și abordărilor elaborate în cadrul programului LIFE. De asemenea, programul LIFE trebuie să încurajeze valorificarea rezultatelor cercetării și inovării în domeniul mediului și al climei, obținute în cadrul programului Orizont 2020. În acest context, programul LIFE trebuie să ofere oportunități de cofinanțare pentru proiecte generatoare de beneficii de mediu și climatice evidente, pentru a asigura crearea de sinergie. Coordonarea este necesară pentru evitarea dublei finanțări.
- (11) Oprirea și inversarea tendinței de declin al biodiversității, precum și eficientizarea utilizării resurselor, alături de abordarea preocupărilor legate de mediu și de sănătate rămân principalele provocări pentru Uniune. Aceste provocări necesită eforturi sporite, la nivelul Uniunii, pentru a furniza soluții și bune practici care să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în Comunicarea Comisiei „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” (denumită în continuare „strategia Europa 2020”)³⁶. În plus, guvernanta îmbunătățită, în special prin campanii de sensibilizare și prin implicarea părților interesate, este esențială pentru atingerea obiectivelor de mediu. Prin urmare, subprogramul pentru mediu trebuie să aibă trei domenii prioritare de acțiune: „Mediu și utilizarea eficientă a resurselor”, „Biodiversitate” și „Guvernanta și informare în domeniul mediului”. Trebuie ca proiectele finanțate în cadrul programului LIFE să poată contribui la atingerea obiectivelor specifice în cel puțin două dintre domeniile prioritare respective și să implice participarea a cel puțin două state membre..
- (12) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Foaie de parcurs către o Europă eficientă

²⁸ JO L ...p. [ref. FEDER].

²⁹ JO L ...p. [ref. FSE].

³⁰ JO L ...p. [ref. FC].

³¹ JO L ...p. [ref. FEGA].

³² JO L ...p. [ref. FEADR].

³³ JO L ...p. [ref. EMFF].

³⁴ JO L ...p. [ref. Orizont 2020].

³⁵ [Ref. de adăugat la adoptare]

³⁶ COM (2010) 2020 final, 3.3.2010.

din punct de vedere energetic”³⁷ (denumită în continuare „Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere energetic”) a stabilit etapele și acțiunile necesare pentru a orienta Uniunea către o creștere sustenabilă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor. Prin urmare, domeniul prioritar „Mediu și utilizarea eficientă a resurselor” trebuie să sprijine punerea în aplicare eficace a politicii de mediu a Uniunii de către sectoarele public și privat, în special în sectoarele de mediu reglementate de Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere energetic, prin facilitarea dezvoltării și a schimbului de noi soluții și bune practici. Totuși, acest domeniu prioritar nu trebuie să includă activitățile de ecoinovare, pentru a nu se suprapune cu programul Orizont 2020.

- (13) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Asigurarea noastră de viață, capitalul nostru natural: o strategie a UE în domeniul biodiversității pentru 2020”³⁸ (denumită în continuare „strategia Uniunii în domeniul biodiversității pentru 2020”) a stabilit obiective specifice în vederea opririi și inversării tendinței de declin al biodiversității. Printre aceste obiective se numără punerea în aplicare integrală a Directivei 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică³⁹ și a Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice⁴⁰, precum și menținerea și refacerea ecosistemelor și a serviciilor ecosistemice. Programul LIFE trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor respective. Prin urmare, domeniul prioritar „Biodiversitate” trebuie să se axeze pe punerea în aplicare și gestionarea rețelei Natura 2000, instituită prin Directiva 92/43/CEE a Consiliului, în special în ceea ce privește cadrele de acțiune prioritară prevăzute la articolul 8 din aceeași directivă, pe dezvoltarea și diseminarea de bune practici cu privire la biodiversitate, pe Directivele 2009/147/CE și 92/43/CEE, precum și pe provocările mai ample în materie de biodiversitate, identificate în strategia Uniunii în domeniul biodiversității pentru 2020;
- (14) Pădurile joacă un rol semnificativ pentru mediu și climă în ceea ce privește, de exemplu, biodiversitatea, apa, solul, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea. Pădurile și solurile contribuie la reglarea climei prin absorbirea dioxidului de carbon (CO₂) din atmosferă și prin stocarea unor cantități enorme de carbon. Pentru optimizarea acestui rol, sunt necesare date și informații relevante și compatibile. Prin urmare, prezentul regulament trebuie să reprezinte, de asemenea, un cadru pentru sprijinirea acțiunilor sinergice în domeniul mediului și al climei, asociate cu pădurile și solurile. Alte domenii care se pretează la crearea unor sinergii mai mari sunt deficitul de apă și secetele, precum și gestionarea riscurilor de inundații.
- (15) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Foaie de parcurs pentru trecerea la o economie competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon până în 2050”⁴¹ (denumită în continuare „Foaia de parcurs 2050”) a recunoscut faptul că testarea de noi abordări cu privire la atenuarea schimbărilor climatice va rămâne un factor esențial

³⁷ COM (2011) 571 final, 21.9.2011.

³⁸ COM (2011) 244 final, 3.5.2011.

³⁹ JO L 206, 22.7.1992, p. 7.

⁴⁰ JO L 20, 26.1.2010, p. 7.

⁴¹ COM (2011) 112 final, 8.3.2011.

pentru trecerea la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon. De asemenea, va trebui asigurată adaptarea la schimbările climatice, ca prioritate transectorială a Uniunii. Mai mult decât atât, promovarea guvernantei și sensibilizarea sunt esențiale pentru obținerea de rezultate constructive și pentru asigurarea implicării părților interesate. Prin urmare, subprogramul pentru politici climatice trebuie să sprijine eforturi prin care se aduc contribuții în trei domenii prioritare specifice: „Atenuarea schimbărilor climatice”, „Adaptarea la schimbările climatice” și „Guvernanța și informarea în domeniul climei”. Trebuie ca proiectele finanțate în cadrul programului LIFE să poată contribui la atingerea obiectivelor specifice în cel puțin două dintre domeniile prioritare respective și să implice participarea a cel puțin două state membre.

- (16) Domeniul prioritar „Atenuarea schimbărilor climatice” trebuie să contribuie la elaborarea și la punerea în aplicare politicii și legislației Uniunii în domeniul climei, în special în ceea ce privește monitorizarea și raportarea gazelor cu efect de seră, politicile legate de exploatarea terenurilor, de schimbarea destinației terenurilor și de silvicultură, sistemul de comercializare a cotelor de emisii, eforturile statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, captarea și stocarea carbonului, energia din surse regenerabile, eficiența energetică, transporturile și combustibilii, stratul de ozon și gazele fluorurate.
- (17) Primele consecințe ale schimbărilor climatice, cum sunt condițiile meteorologice extreme, generatoare de inundații și secete, precum și nivelurile mării și temperaturile ridicate, pot fi deja percepute în Europa și în întreaga lume. Domeniul prioritar „Adaptarea la schimbările climatice” trebuie, prin urmare, să contribuie la adaptarea populațiilor, a sectoarelor economice și a regiunilor la aceste efecte, pentru a mări reziliența Uniunii prin măsuri și strategii de adaptare specifice. Acțiunile din acest domeniu trebuie să fie complementare cu acțiunile eligibile pentru finanțare în cadrul instrumentului financiar de protecție civilă.
- (18) Punerea în aplicare integrală a legislației și a politicii în domeniul mediului și al climei este legată inextricabil de îmbunătățirea guvernantei, de creșterea implicării părților interesate și de diseminarea informațiilor. Prin urmare, domeniul prioritar „Guvernanță și informare” trebuie să sprijine, în cazul ambelor subprograme, dezvoltarea de platforme și schimbul de bune practici în vederea unei mai bune conformități și a unei mai bune aplicări a legislației și pentru a determina sectorul public și părțile interesate să sprijine eforturile Uniunii de elaborare a politicilor în domeniul mediului și al climei. Concret, trebuie sprijinită realizarea de îmbunătățiri în ceea ce privește diseminarea bazei de cunoștințe, sensibilizarea și participarea publicului, precum și accesul la informații și la justiție în probleme de mediu.
- (19) În cadrul prezentului regulament, sprijinul trebuie acordat în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene⁴². Proiectele finanțate în temeiul programului LIFE trebuie să îndeplinească criteriile de eligibilitate pentru a se asigura utilizarea optimă a fondurilor Uniunii și valoarea adăugată la nivel European. Trebuie încurajate proiectele cu impact transectorial.

⁴²

JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

Comisia trebuie, de asemenea, să promoveze și să încurajeze utilizarea achizițiilor publice ecologice, în special în momentul punerii în aplicare proiectelor.

- (20) În vederea menținerii unor condiții de concurență echitabile pentru toate întreprinderile care își desfășoară activitatea în cadrul pieței interne și în vederea evitării denaturării nejustificate a concurenței, finanțarea acordată în cadrul programului LIFE trebuie să remedieze, acolo unde este necesar, disfuncționalitățile pieței. Mai mult decât atât, în cazul în care sprijinul respectiv constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, el trebuie conceput în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, astfel încât să se evite denaturări ale pieței cum ar fi excluderea (crowding-out) finanțării private, crearea unor structuri de piață ineficiente sau susținerea unor firme ineficiente, și nu poate fi pus în practică decât după aprobarea sa de către Comisie, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu excepția cazului în care sprijinul respectiv respectă un regulament adoptat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale⁴³.
- (21) Pentru a îmbunătăți punerea în aplicare politicilor de mediu și climatice și pentru a spori gradul de integrare a obiectivelor de mediu și climatice în cadrul altor politici, programul LIFE trebuie să susțină proiecte care sprijină abordări integrate cu privire la punerea în aplicare legislației și politicilor din domeniul mediului și al climei. În cazul subprogramului pentru mediu, proiectele respective trebuie să se axeze în principal pe punerea în aplicare strategiei Uniunii în domeniul biodiversității pentru 2020, având în vedere în special gestionarea și consolidarea eficace a rețelei Natura 2000, instituită prin Directiva 92/43/CEE a Consiliului, prin punerea în aplicare cadrelor de acțiune prioritară prevăzute la articolul 8 din directiva respectivă, a Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei⁴⁴, precum și a legislației din domeniul deșeurilor și al aerului. Deși se axează pe temele identificate, proiectele respective vor fi mecanisme de execuție cu scopuri multiple (urmărind, de exemplu, obținerea unor beneficii de mediu și consolidarea capacităților) care vor permite obținerea de rezultate în alte domenii de politică, în special Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”)⁴⁵. Respectivele tipuri de proiecte ar putea fi utilizate și în alte sectoare de mediu. În cazul subprogramului pentru politici climatice, proiectele respective trebuie să vizeze, în special, strategii și planuri de acțiune pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea. Aceste tipuri de proiecte trebuie să sprijine numai o serie de activități și măsuri specifice, în timp ce alte activități care le completează pe cele incluse în proiecte trebuie finanțate din alte programe de finanțare ale Uniunii, precum și din fonduri naționale, regionale și din fonduri provenind din sectorul privat. Finanțarea prin intermediul programului LIFE trebuie să valorifice sinergii și să asigure coerența între diferitele surse de finanțare ale Uniunii prin imprimarea unei orientări strategice în materie de mediu și de climă.

⁴³ JO L 142, 14.5.1998, p. 1.

⁴⁴ JO L 327, 22.12.2000, p. 1.

⁴⁵ JO L 164, 25.6.2008, p. 19.

- (22) Uniunea este parte la Convenția Comisiei Economice pentru Europa a Națiunilor Unite (UNECE) privind accesul la informații, participarea publicului și accesul la justiție în probleme de mediu (denumită în continuare „Convenția de la Aarhus”). Prin urmare, trebuie sprijinită activitatea organizațiilor neguvernamentale (ONG), întrucât acestea sunt eficace pentru sprijinirea obiectivelor Convenției de la Aarhus prin faptul că susțin preocupările și opiniile cetățenilor Uniunii în cadrul procesului de elaborare a politicilor, precum și pentru sprijinirea punerii în aplicare convenției respective și pentru sensibilizarea publicului cu privire la problemele și la răspunsurile strategice legate de mediu și climă. Este oportun ca programul LIFE să sprijine o gamă largă de ONG-uri care prezintă interes pentru Uniune și care își desfășoară activitatea, în principal, în domeniul protecției mediului și/sau al combaterii schimbărilor climatice, prin acordarea competitivă și transparentă a unor subvenții de funcționare, pentru a le permite să contribuie în mod eficace la politica Uniunii, precum și prin crearea și consolidarea capacității lor, pentru a le permite să devină parteneri mai eficienți.
- (23) Pentru a-și îndeplini rolul care îi revine în inițierea elaborării și a punerii în aplicare politicii de mediu și climatice, Comisia trebuie să utilizeze resurse din programul LIFE pentru a sprijini inițierea, punerea în aplicare și integrarea politicii și legislației Uniunii în domeniul mediului și al climei, inclusiv achiziționarea de servicii și de bunuri. Resursele financiare alocate activităților de comunicare în temeiul prezentului regulament trebuie să acopere, de asemenea, comunicarea instituțională cu privire la prioritățile politice ale Uniunii.⁴⁶
- (24) Decalajul actual de pe piață între cererea și oferta de împrumuturi, de acțiuni și de capital de risc sunt susceptibile să persiste în contextul crizei financiare și, prin urmare, este oportun să se permită utilizarea instrumentelor financiare pentru a sprijini proiectele cu venituri generatoare de capacități în domeniul mediului sau al climei. Instrumentele financiare sprijinite prin programul LIFE trebuie să fie utilizate pentru a aborda necesitățile specifice ale pieței într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, în concordanță cu obiectivele programului, și nu trebuie să elimine finanțarea privată. Instrumentele financiare pot fi combinate cu subvenții finanțate din bugetul Uniunii, inclusiv în temeiul prezentului regulament.
- (25) Experiența din trecut a evidențiat necesitatea de a planifica instrumentele pe o bază multianuală și de a concentra eforturile asupra unor priorități strategice concrete în domeniul mediului și al climei și asupra unor domenii concrete de acțiune. Aceste programe de lucru multianuale trebuie să fie flexibile pentru a atinge obiectivele generale și specifice ale programului LIFE, asigurând, în același timp, stabilitatea necesară a domeniilor prioritare pentru potențialii candidați, pentru ca aceștia să își poată planifica, elabora și prezenta propunerile. În acest scop, respectivele programe de lucru multianuale trebuie să fie valabile cel puțin doi ani și să includă priorități neexhaustive.
- (26) În vederea simplificării programul LIFE și a reducerii sarcinii administrative pentru solicitanți și beneficiari, trebuie utilizate mai frecvent sume și rate forfetare, iar finanțarea trebuie să se concentreze pe categorii de costuri mai specifice. Cu titlu de compensație pentru costurile neeligibile și pentru a menține nivelul eficient de sprijin

⁴⁶

COM (2011) 500 final, 29.6.2011, partea II (Fișe de politică), p. 7.

acordat prin programul LIFE, ratele de cofinanțare trebuie să fie de 70 %, ca regulă generală, și de 80 % în anumite cazuri.

- (27) Programul LIFE și subprogramele din cadrul acestuia trebuie monitorizate și evaluate periodic pe baza unor indicatori corespunzători, pentru a permite reajustări. Pentru a oferi o dovadă a beneficiilor colaterale în materie de schimbări climatice și de biodiversitate pe care le pot aduce cele două subprograme, precum și pentru a furniza informații cu privire la nivelul cheltuielilor, în cadrul monitorizării programului LIFE trebuie supravegheate cheltuielile legate de climă și cele legate de biodiversitate, astfel cum sunt definite în comunicare CFM. Această supraveghere trebuie efectuată pe baza unei metodologii simple, prin plasarea cheltuielilor într-una din următoarele trei categorii: cheltuieli legate exclusiv de climă/biodiversitate (contabilizate la 100%), cheltuieli legate în mare parte de climă/biodiversitate (contabilizate la 40%) și cheltuieli care nu sunt legate de climă/biodiversitate (contabilizate la 0%). Metodologia respectivă nu trebuie să excludă utilizarea unor metodologii mai precise, dacă este cazul.
- (28) Interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate, pe parcursul întregului ciclu al cheltuielilor, prin măsuri proporționale printre care prevenirea, detectarea și investigarea neregulilor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, dacă este cazul, sancțiunile.
- (29) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare prezentului regulament cu privire la adoptarea unor programe de lucru multianuale, trebuie să se delege Comisiei competențe de executare. Aceste competențe trebuie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie⁴⁷.
- (30) Pentru a se asigura cea mai bună utilizare posibilă a fondurilor Uniunii și pentru a se garanta valoarea adăugată europeană, trebuie să se delege Comisiei competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în ceea ce privește criteriile de eligibilitate pentru selectarea proiectelor, criteriile de aplicare a echilibrului geografic în cazul „proiectelor integrate” și indicatorii de performanță aplicabili anumitor priorități tematice. Este deosebit de important ca, în etapa pregătitoare, Comisia să desfășoare consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia trebuie să se asigure că documentele relevante sunt transmise simultan, la timp și în mod corespunzător Parlamentului European și Consiliului.
- (31) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 614/2007 trebuie modificat în consecință.
- (32) Pentru a se asigura o tranziție eficientă între programul LIFE și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 614/2007, este necesar să se continue monitorizarea, auditarea și evaluarea calitativă a activităților finanțate în temeiul respectivului regulament după data expirării acestuia.

⁴⁷

JO L 55, 28.2.2011, p.13.

- (33) Valoarea adăugată a programului LIFE derivă din specificitatea abordării și a orientării sale, datorită căreia intervențiile sale sunt adaptate în mod special la necesitățile în materie de mediu și climă. Programul LIFE poate să contribuie mai bine la punerea în aplicare eficientă a politicilor de mediu decât acțiunea individuală a statelor membre, datorită faptului că reunește mai multe resurse și un volum mai mare de expertiză. Programul oferă, de asemenea, platforma necesară pentru dezvoltarea și schimbul de bune practici și cunoștințe, prin îmbunătățirea, catalizarea și accelerarea modificărilor în punerea în aplicare *acquis*-ului și prin consolidarea capacităților, sprijinind actori din sectorul privat, în special IMM-uri, în testarea unor tehnologii și soluții la scară mică și permițând statelor membre și părților interesate să facă schimb de experiență. În plus, programul LIFE creează sinergii între fondurile Uniunii și cele naționale, mobilizând în același timp fonduri suplimentare din sectorul privat, mărind astfel coerența intervenției Uniunii și promovând o punere în aplicare mai uniformă a *acquis*-ului.
- (34) Având în vedere că obiectivele acțiunilor propuse, și anume contribuția la punerea în aplicare și dezvoltarea politicii și legislației Uniunii în domeniul mediului și al climei, inclusiv integrarea obiectivelor de mediu și climatice în alte politici și promovarea unei mai bune guvernante, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii obiectivelor respective,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

PROGRAMUL PENTRU MEDIU ȘI POLITICI CLIMATICE (LIFE)

Articolul 1

Instituie

Prin prezentul regulament se instituie un program pentru mediu și politici climatice care acoperă perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020 (denumit în continuare „programul LIFE”).

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

- (a) „proiecte-pilot” înseamnă proiecte care aplică o tehnică sau o metodă care nu a mai fost aplicată sau testată anterior sau în altă parte și care oferă avantaje potențiale de mediu sau climatice în comparație cu bunele practici actuale;
- (b) „proiecte demonstrative” înseamnă proiecte care pun în practică, testează, evaluează și diseminează acțiuni, metode sau abordări care sunt noi sau necunoscute în contextul specific al proiectului, cum ar fi cel geografic, ecologic, socio-economic, și care ar putea fi aplicate în altă parte în condiții similare;
- (c) „proiecte de bune practici” înseamnă proiecte care aplică tehnici, metode și abordări adecvate, eficiente din punctul de vedere al costurilor și inovatoare, luând în considerare contextul specific al proiectului;
- (d) „proiecte integrate” înseamnă proiecte care pune în aplicare în mod durabil, la scară teritorială largă, în special la scară regională, multiregională sau națională, strategii sau planuri de acțiune în domeniul mediului sau al climei impuse de legislația specifică a Uniunii în domeniul mediului sau al climei în conformitate cu alte acte ale Uniunii, sau dezvoltate de către autoritățile statelor membre;
- (e) „proiecte de asistență tehnică” înseamnă proiecte care vizează sprijinirea pregătirii proiectelor integrate menționate la litera (d);
- (f) „proiecte pregătitoare” înseamnă proiecte care răspund necesităților specifice legate de punerea în aplicare și de dezvoltarea politicii și legislației Uniunii în domeniul mediului sau al climei.

Articolul 3

Obiective și indicatori

1. Program LIFE urmărește, în special, următoarele obiective generale:

- (a) să contribuie la tranziția către o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice, precum și la protejarea și îmbunătățirea calității mediului și la oprirea și inversarea tendinței de declin al biodiversității;
- (b) să îmbunătățească dezvoltarea, punerea în aplicare și aplicarea politicii și legislației Uniunii în domeniul mediului și al climei, precum și să catalizeze și să promoveze integrarea și luarea în considerare a obiectivelor de mediu și climatice în cadrul altor politici și în practica din sectoarele public și privat la nivelul Uniunii, inclusiv prin creșterea capacității acestora;
- (c) să susțină o guvernare mai bună în domeniul mediului și al climei la toate nivelurile.

În acest sens, programul LIFE trebuie să contribuie la dezvoltarea durabilă și la realizarea obiectivelor generale și specifice ale strategiei Europa 2020.

2. Performanța programului LIFE va fi evaluată, în special, pe baza următorilor indicatori:

- (a) îmbunătățirile aduse de program în materie de mediu și de climă, în ceea ce privește obiectivul menționat la alineatul (1) litera (a). În privința obiectivului de a contribui la oprirea și la inversarea tendinței de declin al biodiversității, îmbunătățirile aduse de program în materie de protecție a mediului și de schimbări climatice se măsoară în funcție de procentajul din rețeaua Natura 2000 care a fost refăcut sau a cărui gestionare a devenit adecvată, de suprafața serviciilor ecosistemice refăcute și de numărul și tipul de habitate și de specii vizate a căror stare de conservare a fost îmbunătățită.
- (b) numărul intervențiilor elaborate sau întreprinse prin care se pune în aplicare planuri, programe sau strategii în temeiul legislației și al politicii Uniunii în domeniul mediului și al climei, precum și numărul intervențiilor adecvate pentru a fi reproduse sau transferate, în ceea ce privește obiectivele legate de dezvoltarea și de punerea în aplicare la care se face referire la alineatul (1) litera (b).
- (c) numărul intervențiilor prin care se obțin sinergii cu, sau integrarea în, alte programe de finanțare ale Uniunii, sau integrate în practica sectorului public sau privat, în ceea ce privește obiectivele legate de încorporarea și integrarea menționate la alineatul (1) litera (b);
- (d) numărul intervențiilor menite să asigure o mai bună guvernare, diseminarea informațiilor și sensibilizarea cu privire la aspecte legate de mediu și de politicile climatice, în ceea ce privește obiectivul menționat la alineatul (1) litera (c).

Se delegă Comisiei competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 30 privind indicatorii de performanță, în vederea aplicării lor la prioritățile tematice definite în programele de lucru multianuale menționate la articolul 24.

3. Obiectivele menționate la alineatul (1) trebuie să fie atinse prin intermediul următoarelor subprograme (denumite în continuare „subprograme”):

- (a) subprogramul pentru mediu;
- (b) subprogramul pentru politici climatice.

Articolul 4

Buget

- 1. Pachetul financiar pentru punerea în aplicare programului LIFE este de 3 618 000 000 EUR⁴⁸.
- 2. Defalcarea bugetară pentru subprograme este după cum urmează:

⁴⁸ Toate cifrele sunt exprimate în prețuri curente.

- (a) din pachetul financiar global la care se face referire la alineatul (1), 2 713 500 000 EUR se alocă subprogramului pentru mediu ;
- (b) din pachetul financiar global la care se face referire la alineatul (1), 904 500 000 EUR se alocă subprogramului pentru politici climatice.

Articolul 5

Participarea țărilor terțe la programul LIFE

Programul LIFE este deschis participării următoarelor țări:

- (a) țările AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb), care sunt părți la Acordul privind Spațiul Economic European (SEE);
- (b) țările candidate, potențial candidate și aderente la Uniune;
- (c) țările în care se aplică politica europeană de vecinătate;
- (d) țările care au devenit membre ale Agenției Europene de Mediu în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 993/1999 din 29 aprilie 1999 de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1210/90 privind crearea Agenției Europene de Mediu și a Rețelei europene de informare și observare pentru mediu⁴⁹.

Această participare trebuie să se facă în conformitate cu condițiile prevăzute în acordurile multilaterale sau bilaterale respective, prin care se stabilesc principiile generale ale participării lor la programele Uniunii.

Articolul 6

Activități desfășurate în afara Uniunii

1. Fără a aduce atingere articolului 5, programul LIFE poate finanța activități desfășurate în afara Uniunii, cu condiția ca activitățile respective să fie indispensabile pentru atingerea obiectivelor de mediu și climatice ale Uniunii sau pentru a se asigura eficacitatea intervențiilor efectuate în statele membre.
2. O persoană juridică stabilită în afara Uniunii poate fi în măsură să participe la proiectele menționate la articolul 18, cu condiția ca beneficiarul care coordonează proiectul să își aibă sediul în Uniune și ca activitatea ce urmează a fi desfășurată în afara Uniunii să îndeplinească cerințele prevăzute la alineatul (1).

Articolul 7

Cooperare internațională

⁴⁹ JO L 117, 5.5.1999, p. 1.

În cursul punerii în aplicare programului LIFE, cooperarea cu organizațiile internaționale relevante, cu instituțiile și cu organismele acestora este posibilă în cazul în care este necesară pentru atingerea obiectivelor menționate la articolul 3.

Articolul 8

Complementaritate

1. Comisia și statele membre se asigură că sprijinul din partea programului LIFE este coerent cu politicile și prioritățile Uniunii și complementar cu alte instrumente ale Uniunii.
2. Operațiunile finanțate în cadrul programului LIFE trebuie să fie conforme cu dreptul Uniunii și cu legislațiile naționale, inclusiv cu normele Uniunii privind ajutoarele de stat. În special, finanțarea în cadrul programului LIFE care constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene trebuie notificată Comisiei de către statele membre și nu poate fi pusă în practică decât după aprobarea sa de către Comisie în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu excepția cazului în care aceasta este în conformitate cu un regulament adoptat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 994/98.
3. În conformitate cu responsabilitățile care le revin, Comisia și statele membre asigură coordonarea între programul LIFE și Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru afaceri maritime și pescuit, în vederea creării de sinergii, în special în contextul proiectelor integrate menționate la articolul 18 litera (d), și pentru sprijinirea utilizării de soluții, metode și abordări elaborate în cadrul programului LIFE. La nivelul Uniunii, coordonarea are loc în cadrul strategic comun menționat la articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. (Regulamentul CSC).
4. Comisia trebuie, de asemenea, să asigure coerența și crearea de sinergii și să evite suprapunerea programului LIFE cu alte politici și instrumente ale Uniunii, în special cu programul Orizont 2020 și cu cele din cadrul acțiunii externe a Uniunii.

TITLUL II

SUBPROGRAMELE

CAPITOLUL 1

Subprogramul pentru mediu

Articolul 9

Domenii prioritare specifice ale subprogramului pentru mediu

1. Subprogramul pentru mediu are trei domenii prioritare:

- mediu și utilizarea eficientă a resurselor;
 - biodiversitate;
 - guvernanță și informare în domeniul mediului.
2. Minimum 50 % din resursele bugetare alocate proiectelor sprijinite prin intermediul subvențiilor de acțiune în cadrul subprogramului pentru mediu trebuie dedicate proiectelor care sprijină conservarea naturii și a biodiversității.

Articolul 10

Obiective specifice ale domeniului prioritar „mediu și utilizarea eficientă a resurselor”

Obiectivele specifice ale subprogramului pentru mediu, în ceea ce privește domeniului prioritar „mediu și utilizarea eficientă a resurselor” sunt următoarele:

- (a) dezvoltarea, testarea și demonstrarea unor abordări politice sau de conducere, a unor bune practici și a unor soluții la provocările legate de mediu care să poată fi reproduse, transferate sau integrate, inclusiv în ceea ce privește legătura dintre mediu și sănătate, precum și în sprijinul politicilor și legislației în materie de eficiența resurselor, inclusiv al Foii de parcurs pentru o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor;
- (b) sprijini aplicării, dezvoltării, testării și demonstrării unor abordări integrate pentru punerea în aplicare a planurilor și a programelor în conformitate cu politica și legislația de mediu a Uniunii Europene, în special în domeniile apei, deșeurilor și aerului;
- (c) îmbunătățirea bazei de cunoștințe pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicii și legislației de mediu a Uniunii, precum și pentru evaluarea și monitorizarea factorilor, a presiunilor și a reacțiilor cu impact asupra mediului în interiorul și în afara Uniunii.

Articolul 11

Obiective specifice ale domeniului prioritar „biodiversitate”

Obiectivele specifice ale subprogramului pentru mediu, în ceea ce privește domeniului prioritar „biodiversitate” sunt următoarele:

- (a) de a contribui la punerea în aplicare a politicii și a legislației Uniunii Europene în domeniul biodiversității, inclusiv a strategiei Uniunii în domeniul biodiversității până în 2020, a Directivei 2009/147/CE și a Directivei 92/43/CEE, în special prin aplicarea, dezvoltarea, testarea și demonstrarea de abordări, bune practici și soluții;
- (b) sprijinirea dezvoltării, a punerii în aplicare și a gestionării în continuarea a rețelei Natura 2000, instituite prin articolul 3 din Directiva 92/43/CEE, în special aplicarea, dezvoltarea, testarea și demonstrarea unor abordări integrate

pentru punerea în aplicare a cadrelor de acțiune prioritare menționate la articolul 8 din Directiva 92/43/CEE;

- (c) îmbunătățirea bazei de cunoștințe pentru dezvoltarea, monitorizarea și evaluarea politicii și a legislației Uniunii în materie de biodiversitate, precum și pentru evaluarea și monitorizarea factorilor, a presiunilor și a reacțiilor cu impact asupra biodiversității în interiorul și în afara Uniunii.

Articolul 12

Obiective specifice ale domeniului prioritar „guvernanță și informare în domeniul mediului”

Obiectivele specifice ale subprogramului pentru mediu, în ceea ce privește domeniului prioritar „guvernanță și informare în domeniul mediului” sunt următoarele:

- (a) promovarea sensibilizării publicului în probleme de mediu, inclusiv atragerea de sprijin din partea publicului și a părților interesate pentru elaborarea politicii Uniunii în domeniul mediului și promovarea educației în direcție dezvoltării durabile;
- (b) sprijinirea comunicării, gestionării și diseminării de informații în domeniul mediului precum și facilitarea schimbului de cunoștințe privind soluții și practici de succes în materie de mediu, inclusiv prin dezvoltarea de platforme de cooperare între părțile interesate, precum și prin acțiuni de formare;
- (c) promovarea și contribuția la o respectare și aplicare mai atentă a legislației de mediu a Uniunii Europene, în special prin promovarea dezvoltării și diseminarea celor mai bune practici și abordări politice;
- (d) susținerea unei mai bune guvernante de mediu, prin creșterea participării părților interesate, inclusiv a ONG-urilor, la consultări și la punerea în aplicare a măsurilor de politică.

CAPITOLUL 2

Subprogramul pentru politici climatice

Articolul 13

Domenii prioritare specifice ale subprogramului pentru politici climatice

Subprogramul pentru politici climatice are trei domenii prioritare:

- atenuarea schimbărilor climatice;
- adaptarea la schimbările climatice;
- guvernanță și informare în domeniul climei.

Articolul 14

Obiective specifice ale domeniului prioritar „atenuarea schimbărilor climatice”

În vederea contribuției la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, domeniul prioritar „atenuarea schimbărilor climatice” are următoarele obiective specifice:

- (a) contribuția la punerea în aplicare și dezvoltarea politicii și a legislației Uniunii Europene în materie de atenuare, inclusiv integrarea tuturor domeniilor de politică, în special prin dezvoltarea, testarea și demonstrarea abordărilor politice sau de conducere, a bunelor practici și a soluțiilor pentru atenuarea schimbărilor climatice;
- (b) îmbunătățirea bazei de cunoștințe pentru dezvoltarea, evaluarea preliminară, monitorizarea, evaluarea și punerea în aplicare a unor acțiuni și măsuri de atenuare eficiente și pentru sporirea capacității de a aplica respectivele cunoștințe în practică;
- (c) facilitarea dezvoltării și a punerii în aplicare a abordărilor integrate, de exemplu în ceea ce privește strategiile și planurile de acțiune în materie de atenuare, la nivel local, regional sau național;
- (d) contribuția la dezvoltarea și demonstrarea unor tehnologii, sisteme, metode și instrumente de atenuare inovatoare, care să poată fi reproduse, transferate sau integrate.

Articolul 15

Obiective specifice ale domeniului prioritar „adaptarea la schimbările climatice”

Pentru a contribui la sprijinirea eforturilor destinate sporirii rezilienței față de schimbările climatice, domeniului prioritar „adaptarea la schimbările climatice” are următoarele obiective specifice:

- (a) contribuția la dezvoltarea și punerea în aplicare a politicii și legislației Uniunii Europene în materie de adaptare, inclusiv integrarea tuturor domeniilor de politică, în special prin dezvoltarea, testarea și demonstrarea abordărilor politice sau de conducere, a bunelor practici și a soluțiilor vizând adaptarea la schimbările climatice;
- (b) îmbunătățirea bazei de cunoștințe pentru dezvoltarea, evaluarea preliminară, monitorizarea, evaluarea și punerea în aplicare a unor măsuri și acțiuni de adaptare eficiente și sporirea capacității de a aplica respectivele cunoștințe în practică;
- (c) facilitarea dezvoltării și a punerii în aplicare a abordărilor integrate, de exemplu în ceea ce privește strategiile și planurile de acțiune în materie de adaptare, la nivel local, regional sau național;

- (d) contribuția la dezvoltarea și demonstrarea unor tehnologii, sisteme, metode și instrumente de adaptare inovatoare, care să poată fi reproduse, transferate sau integrate.

Articolul 16

Obiective specifice ale domeniului prioritar „guvernanță și informare în domeniul climei”

Obiectivele specifice ale domeniului prioritar „guvernanță și informare în domeniul climei” sunt următoarele:

- (a) promovarea sensibilizării publicului în probleme de climă, inclusiv generarea de sprijin din partea publicului și a părților interesate pentru elaborarea politicii Uniunii în domeniul climei și promovarea educației în direcție dezvoltării durabile;
- (b) sprijinirea comunicării, gestionării și diseminării de informații în domeniul climei precum și facilitarea schimbului de cunoștințe privind soluții și practici de succes în materie de climă, inclusiv prin dezvoltarea de platforme de cooperare între părțile interesate, precum și prin acțiuni de formare;
- (c) promovarea și contribuirea la o respectare și aplicare mai atentă a legislației Uniunii Europene în materie de climă, în special prin promovarea dezvoltării și diseminarea celor mai bune practici și abordări politice;
- (d) susținerea unei mai bune guvernante în materie de climă, prin creșterea participării părților interesate, inclusiv a ONG-urilor, la consultări și la punerea în aplicare a măsurilor de politică.

TITLUL III

DISPOZIȚII COMUNE DE PUNERE ÎN APLICARE

CAPITOLUL 1

Finanțarea

Articolul 17

Tipuri de finanțare

1. Finanțarea din partea Uniunii poate lua următoarele forme juridice:
 - (a) subvenții;
 - (b) contracte de achiziții publice;

- (c) contribuții la instrumentele financiare, conform dispozițiilor generale pentru instrumentele financiare prevăzute în Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 și unor cerințe cu caracter operațional mai pronunțat, prevăzute în acte specifice ale Uniunii;
 - (d) orice alt fel de intervenții necesare în vederea atingerii obiectivelor menționate la articolul 3.
2. Comisia pune în aplicare prezentul regulament în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002.
 3. Finanțarea care constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, prevăzută de prezentul regulament, trebuie să fie pusă în aplicare în conformitate cu normele relevante ale UE privind ajutoarele de stat.

Articolul 18

Proiecte

Prin intermediul subvențiilor pentru acțiuni se pot finanța următoarele proiecte:

- (a) proiecte-pilot;
- (b) proiecte demonstrative;
- (c) proiecte de bune practici;
- (d) proiecte integrate, în special în domeniile: natură, apă, deșeuri, aer, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la schimbările climatice;
- (e) proiecte de asistență tehnică;
- (f) proiecte pregătitoare;
- (g) proiecte de informare, sensibilizare și diseminare;
- (h) orice alt fel de intervenții necesare în vederea atingerii obiectivelor menționate la articolul 3.

Articolul 19

Condiții de eligibilitate a proiectelor

1. Proiectele menționate la articolul 18 trebuie să îndeplinească următoarele criterii de eligibilitate:
 - (a) să fie în interesul UE, aducând o contribuție importantă la realizarea unuia dintre obiectivele Programului LIFE menționate la articolul 3;

- (b) să asigure o abordare rentabilă și să fie coerente din punct de vedere tehnic și financiar;
- (c) să fie solide, în ceea ce privește modalitatea de punere în aplicare propusă.

Se acordă Comisiei competența de a adopta acte delegate, în conformitate cu articolul 30, referitoare la condițiile de aplicare a criteriului prevăzut la alineatul (1) litera (a), în vederea adaptării respectivului criteriu la domeniile prioritare specifice, astfel cum sunt definite la articolele 9 și 13.

- 2. Atunci când este posibil, proiectele finanțate în cadrul programului LIFE trebuie să promoveze sinergii între diferitele obiective și utilizarea achizițiilor publice ecologice.
- 3. Proiectele integrate menționate la articolul 18 litera (d) trebuie să implice, după caz, părțile interesate și să promoveze, când este posibil, coordonarea și mobilizarea altor surse de finanțare ale Uniunii Europene.

În cadrul procesului de atribuire pentru proiectele integrate, Comisia asigură echilibrul geografic, în conformitate cu principiile de solidaritate și partajare a eforturilor. Comisia trebuie împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 30, referitoare la criteriile de aplicare a echilibrului geografic în fiecare dintre domeniile tematice menționate la articolul 18 litera (d).

- 4. Comisia trebuie să acorde o atenție deosebită proiectelor transnaționale, în cazul cărora cooperarea transnațională este determinantă pentru garantarea protecției mediului și realizarea obiectivelor climatice și trebuie să facă tot posibilul pentru a se asigura că cel puțin 15 % din resursele bugetare destinate proiectelor sunt alocate proiectelor transnaționale.

Articolul 20

Rate de cofinanțare și eligibilitatea costurilor pentru proiecte

- 1. Rata maximă de cofinanțare pentru proiectele menționate la articolul 18 este de 70 % din costurile eligibile. Cu titlu excepțional, rata maximă de cofinanțare pentru proiectele menționate la articolul 18 literele (d) și (f) este de 80 % din costurile eligibile
- 2. TVA-ul nu se consideră cost eligibil pentru proiectele menționate la articolul 18.

Costurile legate de achiziționarea de terenuri sunt considerate eligibile pentru finanțarea Uniunii Europene pentru proiectele menționate la articolul 18, cu condiția ca:

- achiziționarea să contribuie la îmbunătățirea, menținerea și restabilirea integrității rețelei Natura 2000, instituite prin articolul 3 din Directiva 92/43/CEE;
- achiziționarea de terenuri să reprezinte fie singura modalitate, fie modalitatea cea mai eficientă de a atinge rezultatul dorit în materie de conservare,

- terenurile achiziționate să fie rezervate pe termen lung pentru utilizări conforme cu obiectivele menționate la articolele 11, 14 sau 15. și
- statele membre implicate să asigure, prin intermediul transferului sau prin alte mijloace, rezervarea pe termen lung a terenurilor în cauză în scopul conservării naturii.

Articolul 21

Subvenții de funcționare

1. Subvențiile de funcționare trebuie să susțină anumite costuri operaționale și administrative ale entităților non-profit care urmăresc un obiectiv de interes european general, sunt active în principal în domeniul mediului și/sau al luptei împotriva schimbărilor climatice și sunt implicate în elaborarea, punerea în aplicare și întărirea aplicării politicii și a legislației Uniunii.
2. Rata maximă de cofinanțare UE pentru subvențiile de funcționare menționate la articolul 1 este de 70 % din costurile eligibile.

Articolul 22

Alte tipuri de activități

Programul LIFE poate finanța acțiunile puse în aplicare de Comisie în scopul sprijinirii inițierii, punerii în aplicare și integrării politicilor și legislației Uniunii din domeniul mediului și al climei, în scopul realizării obiectivelor menționate la articolul 3. Asemenea acțiuni pot include:

- (a) informare și comunicare, inclusiv campanii de sensibilizare; resurse financiare alocate activităților de comunicare în temeiul prezentului regulament, care acoperă și comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii;
- (b) studii, anchete, modelare și elaborare de scenarii;
- (c) pregătire, punere în aplicare, monitorizare, verificare și evaluare a proiectelor, politicilor, programelor și a legislației;
- (d) ateliere, conferințe și reuniuni;
- (e) colaborare în rețea și platforme destinate schimbului de bune practici;
- (f) orice alt fel de activități necesare în vederea atingerii obiectivelor menționate la articolul 3.

Articolul 23

Beneficiari

Prin intermediul programului LIFE pot fi finanțate organisme publice și private.

CAPITOLUL 2

Măsurile de punere în aplicare

Articolul 24

Programe de lucru multianuale

1. Comisia adoptă programe de lucru multianuale pentru programul LIFE. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 29 alineatul (2).
2. Fiecare program de lucru multianual trebuie să aibă o durată de cel puțin doi ani și, în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 3, să stabilească următoarele:
 - (a) durata programului de lucru multianual;
 - (b) alocarea de fonduri corespunzătoare fiecărui domeniu prioritar și diferitelor tipuri de finanțare în cadrul fiecărui subprogram;
 - (c) prioritățile tematice pentru proiecte care urmează a fi finanțate în perioada acoperită de programul de lucru multianual;
 - (d) rezultatele calitative și cantitative obținute, indicatorii și obiectivele specifice pentru fiecare domeniu prioritar și tip de proiecte, pentru perioada acoperită de programul de lucru multianual;
 - (e) criteriile de selecție și de atribuire a subvențiilor;
 - (f) calendare orientative ale cererilor de propuneri pentru perioada acoperită de programul de lucru multianual.
3. Comisia revizuieste, atunci când este cazul, programele de lucru multianuale. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 29 alineatul (2).

Articolul 25

Modalități de execuție

Comisia pune în aplicare acțiunile vizând realizarea obiectivelor menționate la articolul 3 în conformitate cu modurile de gestionare prevăzute la articolul 53 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, în special gestionarea directă sau indirectă de către Comisie în sistem centralizat, sau gestiunea în comun cu organizațiile internaționale.

Articolul 26

Asistența administrativă și tehnică

Alocarea financiară rezervată programului LIFE poate acoperi totodată și cheltuielile indispensabile legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare necesare în mod direct pentru gestionarea programului LIFE și îndeplinirea obiectivelor acestuia.

Articolul 27

Monitorizare și evaluare

1. Comisia monitorizează și raportează în mod regulat cu privire la punerea în aplicare a programului LIFE și a subprogramelor acestuia, inclusiv în ceea ce privește cuantumul cheltuielilor legate de climă și a cheltuielilor legate de biodiversitate. Ea examinează, de asemenea, sinergiile dintre programul LIFE și alte programe complementare ale UE și în special sinergiile dintre subprogramele acestuia.
2. Comisia prezintă următoarele documente Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor:
 - (a) cel târziu la 30 septembrie 2017, un raport de evaluare externă intermediară a programului LIFE (și a subprogramelor acestuia), inclusiv referitor la aspectele calitative și cantitative legate de punerea sa în aplicare, cuantumul cheltuielilor legate de climă și al celor legate de biodiversitate, precum și referitor la complementaritatea sa cu alte programe relevante ale Uniunii, realizarea obiectivelor tuturor măsurilor (atât la nivel de rezultate, cât și la nivel de impacturi, dacă este posibil), eficiența utilizării resurselor și valoarea adăugată europeană a programului, în vederea unei decizii privind reînnoirea, modificarea sau suspendarea măsurilor. Evaluarea trebuie să abordeze și posibilitatea simplificării, coerența internă și externă a programului, să se asigure că toate obiectivele acestuia rămân relevante, precum și să determine contribuția măsurilor la prioritățile Uniunii în materie de creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii. Aceasta trebuie să țină cont de rezultatele evaluării privind impactul pe termen lung al programului anterior. Raportul trebuie să fie însoțit de observațiile Comisiei, inclusiv cu privire la modul în care trebuie luate în considerare constatările evaluării intermediare, în momentul punerii în aplicare a programului LIFE și, în special, în procesul de elaborare a programelor de lucru multianuale;
 - (b) cel târziu la 31 decembrie 2023, un raport de evaluare ex-post, extern și independent, referitor la punerea în aplicare și la rezultatele programului LIFE și ale subprogramelor sale, inclusiv cuantumul cheltuielilor legate de climă și al celor legate de biodiversitate, măsura în care programul LIFE în ansamblu și fiecare subprogram al acestuia și-au îndeplinit obiectivele și contribuția programului LIFE la realizarea obiectivelor generale și specifice ale Strategiei Europa 2020.
3. Comisia pune la dispoziția publicului rezultatele acțiunilor de evaluare întreprinse în temeiul prezentului articol.

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

1. Comisia ia măsurile adecvate pentru a se asigura că, atunci când acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament sunt puse în aplicare, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și oricăror altor activități ilegale, prin controale eficace și, în cazul în care sunt descoperite nereguli, prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit și, dacă este cazul, prin aplicarea de sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare.
2. Comisia sau reprezentanții acesteia și Curtea de Conturi au competența de audit, pe baza documentelor și a controalelor la fața locului, față de toți beneficiarii de subvenții, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii.

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) este autorizat să desfășoare controale și inspecții la fața locului în cazul operatorilor economici vizați direct sau indirect de acest tip de finanțare în conformitate cu procedurile stabilite de Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, pentru a determina dacă a avut loc sau nu o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene în legătură cu un acord ori decizie de subvenționare sau cu un contract privind o finanțare din partea Uniunii.

Fără a aduce atingere primului și celui de-al doilea paragraf, acordurile de cooperare încheiate cu țări terțe și organizații internaționale, acordurile de subvenționare, deciziile de subvenționare și contractele care rezultă din punerea în aplicare a prezentului regulament trebuie să autorizeze în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri, controale și inspecții la fața locului.

3. Beneficiarul asistenței financiare păstrează la dispoziția Comisiei, timp de cinci ani după efectuarea ultimei plăți relative la un proiect dat, toate documentele justificative privind cheltuielile aferente proiectului respectiv.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Procedura comitetului

1. Comisia este asistată de Comitetul pentru Programul LIFE pentru mediu și politici climatice.

Respectivul comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 30

Exercitarea delegării

1. Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate, cu respectarea condițiilor stabilite în prezentul articol.
2. Se conferă Comisiei competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 3 alineatul (2) și la articolul 19 alineatele (1) și (3) pentru o perioadă de timp nedeterminată, începând de la [data intrării în vigoare a prezentului regulament].
3. Delegarea competențelor menționate la articolul 3 alineatul (2) și la articolul 19 alineatele (1) și (3) poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. Decizia de revocare pune capăt delegării competențelor specificate în decizia respectivă. Ea intră în vigoare în ziua următoare datei publicării deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară, specificată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității niciunui act delegat aflat deja în vigoare.
4. Imediat ce adoptă un act delegat, Comisia notifică simultan acest lucru Parlamentului European și Consiliului.
5. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 3 alineatul (2) și al articolului 19 alineatele (1) și (3) intră în vigoare numai dacă nici Parlamentul European, nici Consiliul nu se opune în termen de două luni de la notificarea actului în cauză către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înainte de expirarea acestui termen, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor obiecta. Acest termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 31

Abrogare

Regulamentul (CE) nr. 614/2007 se abrogă.

Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament.

Articolul 32

Măsuri tranzitorii

1. Măsurile lansate înainte de 31 decembrie 2013 în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 614/2007 sunt în continuare reglementate de respectivul regulament până la finalizarea lor și respectă dispozițiile tehnice definite în acesta. Comitetul menționat la articolul 29 alineatul (1) înlocuiește Comitetul prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 614/2007, de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.
2. Alocarea financiară pentru programul LIFE poate acoperi, de asemenea, cheltuielile ocazionate de asistența tehnică și administrativă, inclusiv toate monitorizările,

comunicările și evaluările obligatorii necesare în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 614/2007 după data expirării acestuia, pentru asigurarea tranziției de la programul LIFE la măsurile adoptate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 614/2007.

3. Sumele prevăzute în cadrul pachetului financiar pentru realizarea măsurilor de monitorizare, comunicare și auditare în perioada de după 31 decembrie 2020 sunt considerate confirmate numai dacă ele corespund cadrului financiar aplicabil începând cu 1 ianuarie 2021.
4. Creditele corespunzătoare veniturilor atribuite care rezultă din restituirea sumelor plătite nejustificat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 614/2007 se utilizează în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002, pentru finanțarea programului LIFE.

Articolul 33

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele

FISĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ PENTRU PROPUNERI

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Titlul propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e) în structura ABM/ABB
- 1.3. Tipul propunerii/inițiativei
- 1.4. Obiectiv(e)
- 1.5. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.6. Durata și impactul financiar
- 1.7. Metoda (metodele) de gestionare preconizată (preconizate)

2. MĂSURI DE GESTIONARE

- 2.1. Norme de monitorizare și raportare
- 2.2. Sistemul de gestionare și control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia bugetară (liniile bugetare) vizată (vizate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale
 - 3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ
 - 3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual
 - 3.2.5. Participarea terților la finanțare
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FISĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ PENTRU PROPUNERI

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

„Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE)”

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizate în structura ABM/ABB⁵⁰

MEDIU ȘI POLITICI CLIMATICE

1.3. Tipul propunerii/inițiativei

☐ Propunerea/inițiativa se referă la o acțiune nouă

☐ Propunerea/inițiativa se referă la o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare⁵¹

☒ Propunerea/inițiativa se referă la **extinderea unei acțiuni existente**

☐ Propunerea/inițiativa se referă la o acțiune reorientată spre o acțiune nouă

1.4. Obiective

1.4.1. Obiectivul (obiectivele) strategic(e) multianual(e) al(e) Comisiei vizat(e) de propunere/inițiativă

Cadrului financiar multianual 2014-2020

1.4.2. Obiectivul (obiectivele) specific(e) și activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză

Obiectivul specific nr.

1. Mediu și utilizarea eficientă a resurselor
2. Biodiversitate
3. Guvernanță și informare în domeniul mediului
4. Atenuarea schimbărilor climatice
5. Adaptarea la schimbările climatice
6. Guvernanță și informare în domeniul climei

Activitatea (activitățile) ABM/ABB vizată (vizate): (pe baza nomenclurii 2011)

⁵⁰ ABM: *Activity-Based Management* - gestionarea pe activități – ABB: *Activity-Based Budgeting* - întocmirea bugetului pe activități.

⁵¹ Astfel cum sunt menționate la articolul 49 alineatul (6) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

07 03 — Dezvoltarea și punerea în aplicare a legislației și a politicii Uniunii în domeniul mediului

07 12 — Punere în aplicare a politicii și legislației Uniunii în domeniul climei

1.4.3.& 1.4.4 Rezultate și impacturi preconizate. Indicatori

A se preciza efectele pe care propunerea/inițiativa le poate avea asupra beneficiarilor/grupurilor vizate.

Obiectiv	Rezultat preconizat	Indicator de rezultat	Impactul preconizat	Indicator de impact
Obiective specifice comune ambelor subprograme				
ameliorarea elaborării, punerii în aplicare și respectării politicii și legislației Uniunii în materie de mediu și climă, [articolul 3 alineatul (1) litera (b)] • prin elaborarea, testarea și demonstrarea abordărilor, a bunelor practici și a soluțiilor adecvate pentru a fi reproduse sau transferate; și articolele 10 litera (a), 11 litera (a), 12 litera (c), 14 litera (a) și (d), 15 litera (a) și (d) și 16 litera (c) • prin îmbunătățirea bazei de cunoștințe pentru a informa factorii de decizie. articolele 10 litera (c), 11 litera (c), 12 litera (b), 14 litera (b), 15 litera (b), 16 litera (b)	adoptarea unor abordări sau bune practici noi sau actualizate de către sectoarele public și privat: 25% din proiectele/măsurile/abordările reproduse sau transferate. bază de cunoștințe îmbunătățită pentru a informa factorii de decizie.	- procentul abordărilor, metodelor sau soluțiilor noi sau actualizate finanțate prin LIFE, reproduse sau transferate; - numărul statelor membre/regiunilor care reproduc abordări prin proiecte integrate. - numărul instrumentelor, abordărilor și al studiilor elaborate sau întreprinse în cadrul LIFE; - numărul propunerilor politice/legislative bazate pe studiile efectuate; - numărul propunerilor strategice/legislative bazate pe rezultatele proiectelor;	integrarea eficientă a preocupărilor de mediu și climatice în activitatea practică din sectoarele public și privat. practici consolidate ale factorilor de decizie politică care pot fi atribuite: utilizând indicatori sau instrumente elaborate și testate în cadrul LIFE.	- procentul abordărilor noi sau actualizate, elaborate în cadrul LIFE, care au fost utilizate sau îmbunătățite în mod sistematic de sectoarele public și privat; - numărul statelor membre/regiunilor care aplică abordări integrate și cel al noilor state membre/regiuni care aplică abordări integrate, ca urmare a exemplului oferit de LIFE. - numărul practicilor consolidate atribuibile utilizând indicatori sau instrumente elaborate și testate ca urmare a exemplelor oferite de LIFE; - numărul redus al cazurilor de încălcare a legislației UE care pot fi atribuite intervențiilor efectuate în cadrul LIFE.
promovarea integrării și a aducerii în prim plan a obiectivelor în materie de climă și mediu în alte politici ale UE și activități practice	finanțare integrată sporită pentru promovarea de soluții în domeniile mediului și al climei:	procentul de abordări/proiecte finanțate prin LIFE care sunt	integrarea eficientă a preocupărilor în materie de mediu și climă în alte politici ale	numărul cadrelor de cooperare/coordonare multisectorială pentru finanțarea mediului și a climei

Obiectiv	Rezultat preconizat	Indicator de rezultat	Impactul preconizat	Indicator de impact
din sectoarele public și privat, inclusiv prin sporirea capacității acestora, în special prin aplicarea, elaborarea, testarea și demonstrarea de abordări integrate, cele mai bune practici și soluții adecvate pentru a fi aduse în prim plan. articolele 3 alineatul (1) litera (b), 10 literele (a) și (b), 11 literele (a) și (b), 12 litera (c), 14 literele (a), (c) și (d), 15 literele (a) și (c), 16 litera (c)	25% abordări integrate în programele naționale/regionale; - mobilizare crescută a altor fonduri UE pentru mediu și climă, cu 25% peste nivelul din 2011.	încorporate în programe naționale/regionale; numărul de măsuri complementare proiectelor integrate finanțate din alte fonduri ale Uniunii.	Uniunii.	elaborate în cadrul sau urmând exemplul LIFE; numărul de abordări sau proiecte finanțate prin LIFE care sunt dezvoltate, puse în practică sau difuzate de alte fonduri ale Uniunii.
susținerea unei mai bune guvernante în materie de mediu și climă la toate nivelurile. articolele 3 alineatul (1) litera (c), 12 și 16.	participarea sporită a părților interesate și a cetățenilor la activitățile de sensibilizare.	numărul participanților la activitățile de sensibilizare.	o sensibilizare crescută în legătură cu problemele și soluțiile de mediu și climatice.	sensibilizare cu privire la problemele și soluțiile de mediu și climatice, așa cum rezultă din sondajele Eurobarometru.
	o participare crescută a cetățenilor și a ONG-uri în procesul decizional.	- numărul cetățenilor care participă la consultări online; - numărul propunerilor de amendamente la actele legislative care provin de la ONG-uri finanțate prin LIFE.	canalele consolidate de participare a publicului și tendința continuă de creștere a calității și intensității participării cetățenilor și a ONG-urilor la procesul de luare a deciziilor care pot fi atribuite programului LIFE.	adoptarea propunerilor provenind din partea diverselor părți interesate, referitoare la politica în materie de mediu sau climă și la actele legislative.
Obiective specifice din domeniul prioritar „Mediu și utilizarea eficientă a resurselor” [articolul 3 alineatul (1) litera (a) și articolul 10]				
dezvoltarea, testezarea și demonstrarea de politici sau abordări de gestionare, de bune practici, precum și de soluții la provocările mediului, adecvate pentru a fi reproduse, transferate sau integrate inclusiv cu privire la legătura dintre mediu și sănătate, precum și pentru susținerea	eficiență crescută a utilizării resurselor în economia Uniunii.	numărul de proiecte care elaborează, testează sau demonstrează abordări mai eficiente din punctul de vedere al resurselor, cele mai bune practici sau soluții.	o tranziție consolidată către o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.	numărul abordărilor consolidate eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor care aplică tehnologii sau abordări demonstrate prin LIFE și nivelul de eficiență atins în utilizarea resurselor.

Obiectiv	Rezultat preconizat	Indicator de rezultat	Impactul preconizat	Indicator de impact
legislației și politicii legate de eficiența resurselor, inclusiv foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor; Articolul 10 litera (a)				
sprijinirea aplicării, elaborării, testării și demonstrării unor abordări integrate pentru punerea în aplicare a planurilor și a programelor în conformitate cu politica și legislația de mediu a Uniunii Europene, în special în domeniile apei, deșeurilor și aerului; articolul 10 litera (b)	până la sfârșitul perioadei de programare, 10% din districtele hidrografice fac obiectul unei gestiuni adecvate.	• numărul proiectelor integrate vizând punerea în aplicare a Directivei-cadru privind apa și km² de suprafață acoperiți; • numărul de districte hidrografice care fac obiectul unei gestionări adecvate; • numărul de corpuri de apă a căror stare s-a îmbunătățit din punct de vedere ecologic.	gestionare adecvată consolidată și extinsă a sectoarelor vizate.	• numărul de districte hidrografice care continuă să fie gestionate în mod adecvat și numărul de noi districte hidrografice gestionate în mod adecvat datorită exemplelor oferite de LIFE; • numărul de corpuri de apă vizate, aflate în stare bună din punct de vedere ecologic.
	până la sfârșitul perioadei de programare, 12% din regiuni gestionează în mod adecvat deșeurile.	numărul de proiecte integrate vizând punerea în aplicare a planurilor și programelor de gestionare a deșeurilor și raportul ha/populație vizat.		numărul regiunilor care continuă să gestioneze deșeurile în mod adecvat și numărul de noi regiuni care fac obiectul unei gestionări îmbunătățite, datorită exemplelor oferite de LIFE.
	până la sfârșitul perioadei de programare, 10% din populația Uniunii beneficiază de o calitate crescută a aerului.	numărul de proiecte integrate vizând punerea în aplicare a directivei privind calitatea aerului și populația vizată.		numărul de orașe cu standarde îmbunătățite de calitate a aerului menținute în mod continuu și numărul de noi orașe cu standardele îmbunătățite de calitate a aerului, datorită exemplelor oferite de LIFE.
Obiective specifice din domeniul prioritar „Biodiversitate” [articolul 3 alineatul (1) litera (b) și articolul 11]				

Obiectiv	Rezultat preconizat	Indicator de rezultat	Impactul preconizat	Indicator de impact
contribuția la punerea în aplicare a politicii și a legislației Uniunii în domeniul biodiversității, inclusiv punerea în aplicare a strategiei privind biodiversitatea în 2020, Directiva 2009/147/CE și 92/43/CEE, în special prin aplicarea, dezvoltarea, testarea și de demonstrarea celor mai bune practici și soluții. articolul 11 litera (a)	până la sfârșitul perioadei de programare, 25% din habitatele vizate de proiecte se află într-un stadiu de conservare îmbunătățit.	numărul și tipul de habitate vizate al căror stadiu de conservare s-a îmbunătățit datorită intervențiilor efectuate în cadrul LIFE.	speciile și habitatele vizate de proiecte LIFE, care ating un stadiu de conservare favorabil.	numărul de habitate și specii vizate care ating un stadiu de conservare favorabil datorită exemplelor oferite sau intervențiilor efectuate în cadrul LIFE.
	până la sfârșitul perioadei de programare, 25% din speciile vizate de proiecte se află într-un stadiu de conservare îmbunătățit.	numărul și tipul speciilor vizate al căror stadiu de conservare s-a îmbunătățit datorită intervențiilor efectuate în cadrul LIFE.		
	până la sfârșitul perioadei de programare, 3% din serviciile ecosistemice sunt restabilite.	numărul de ha și tipul de servicii ecosistemice restabilite prin LIFE.	restaurarea consolidată a serviciilor ecosistemice și restaurarea ulterioară .	numărul de ha de servicii ecosistemice restaurate datorită exemplelor oferite de LIFE.
sprijinirea dezvoltării, punerii în aplicare și a gestionării pe viitor a rețelei Natura 2000, în special aplicarea, testarea, dezvoltarea și demonstrarea abordărilor integrate vizând punerea în aplicare a cadrelor de acțiune prioritare (CAP). Articolul 11 litera (b)	până la sfârșitul perioadei de programare, 15% din rețeaua Natura 2000 face obiectul unei gestionări adecvate.	- numărul de proiecte integrate vizând punerea în aplicare a CAP și numărul de ha Natura 2000 vizate; - numărul siturilor Natura 2000 care fac obiectul unei gestionări adecvate.	Gestionare adecvată consolidată și extinsă a rețelei Natura 2000.	numărul siturilor Natura 2000 care continuă să fie gestionate în mod adecvat și numărul de noi situri Natura 2000 care fac obiectul unei gestionări îmbunătățite, datorită exemplelor oferite de LIFE.
Obiective specifice din domeniul prioritar „Atenuarea efectelor schimbărilor climatice” [articolul 3 alineatul (1) litera (a) și articolul 14]				
facilitarea dezvoltării și a punerii în aplicare a abordărilor integrate, de exemplu în ceea ce privește strategiile și planurile de acțiune în materie de atenuare, la nivel local, regional sau național. articolul 14 litera (c)	intensificarea elaborării și punerii în aplicare a strategiilor și a planurilor de acțiune vizând atenuarea efectelor schimbărilor climatice.	numărul și aria de acoperire a strategiilor sau planurilor de acțiune vizând atenuarea schimbărilor climatice, elaborate sau puse în aplicare prin intermediul LIFE.	integrarea efectivă a preocupărilor legate de atenuarea efectelor schimbărilor climatice în performanța sectorului public și privat, precum și o capacitate și o performanță a sectorului public și privat care fie deopotrivă sustenabile și permanent	volumul geografic și/sau valoarea economică a strategiilor sau planurilor de acțiune vizând atenuarea schimbărilor climatice care au fost elaborate și puse în aplicare.

Obiectiv	Rezultat preconizat	Indicator de rezultat	Impactul preconizat	Indicator de impact
			îmbunătățite .	
contribuția la elaborarea și demonstrarea de tehnologii, sisteme, metode și instrumente de atenuare inovatoare, care să fie adecvate pentru a fi reproduse, transferate sau integrate. articolul 14 (d)	un grad sporit de inovare în ceea ce privește tehnologiile, sistemele, instrumentele și/sau celelalte soluții bazate pe cele mai bune practici care vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.	numărul de tehnologii, de sisteme, de instrumente și/sau de alte soluții bazate pe cele mai bune practici care prezintă un grad sporit de inovare și care vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.	o tranziție consolidată către o economie cu emisii reduse de carbon.	tone de emisii de gaze cu efect de seră reduse de noile tehnologii, sisteme, instrumente și/sau alte abordări reprezentând bune practici elaborate și adoptate datorită exemplelor oferite de LIFE.
Obiective specifice din domeniul prioritar „Adaptarea la schimbările climatice” [articolul 3 alineatul (1) litera (a) și articolul 15]				
facilitarea dezvoltării și a punerii în aplicare a abordărilor integrate, de exemplu în ceea ce privește strategiile și planurile de acțiune în materie de adaptare, la nivel local, regional sau național; articolul 15 litera (c)	intensificarea elaborării și punerii în aplicare a strategiilor și a planurilor de acțiune vizând adaptarea la efectele schimbărilor climatice.	numărul și aria de acoperire a strategiilor sau planurilor de acțiune vizând adaptarea la schimbările climatice, elaborate sau puse în aplicare.	integrarea efectivă a preocupărilor legate de reziliența politicilor climatice în performanța sectorului public și privat, precum și o capacitate și o performanță a sectorului public și privat care fie deopotrivă sustenabile și permanent îmbunătățite.	volumul geografic și/sau valoarea economică a strategiilor sau planurilor de acțiune vizând adaptarea la schimbările climatice care au fost elaborate și puse în aplicare datorită exemplelor oferite de LIFE.
contribuția la elaborarea și demonstrarea de tehnologii, sisteme, metode și instrumente de adaptare inovatoare, care să fie adecvate pentru a fi reproduse, transferate sau integrate. articolul 15 d)	un grad sporit de inovare în ceea ce privește abordările politice, tehnologiile, sistemele, instrumentele și/sau celelalte soluții bazate pe cele mai bune practici care vizează o reziliență sporită la schimbările climatice.	numărul demonstrat al abordărilor politice, al tehnologiilor, al sistemelor, al instrumentelor și/sau al celorlalte soluții bazate pe cele mai bune practici care vizează o reziliență sporită la schimbările climatice.	o tranziție consolidată către o economie mai rezilientă la schimbările climatice.	reziliența la schimbările climatice atribuibilă, defalcată pe sectoare, care se datorează nou-demonstratelor tehnologii, sisteme, instrumente și/sau alte abordări bazate pe cele mai bune practici elaborate și adoptate datorită exemplelor oferite de LIFE.

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerința (cerințele) de îndeplinit pe termen scurt sau lung

Contribuția la punerea în aplicare, actualizarea și elaborarea politicii și legislației UE în materie de mediu și climă, inclusiv la integrarea mediului și a climei în alte politici, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă și realizarea obiectivelor generale și specifice ale UE pentru 2020.

1.5.2. Valoarea adăugată a implicării UE

Valoarea adăugată la nivelul UE a programului LIFE provine din specificitatea abordării și a sferei sale de interes, ceea ce face ca intervențiile sale să fie adaptate în special necesităților în materie de mediu și climă, el fiind unicul instrument cu fonduri destinate protecției mediului și politicilor climatice.

- Fiind **platforma europeană de schimb de practici și împărtășire a cunoștințelor** pentru punerea în aplicare a legislației și politicii UE, LIFE permite actorilor din întreaga UE să învețe din experiența celorlalți în ceea ce privește abordarea problemelor specifice de mediu într-un mod **mai eficient și mai eficace**. Programul LIFE atrage parteneriate care, în condiții diferite, ar fi dificil de instituit, asigurând o intervenție mai eficace decât acțiunea individuală a statelor membre, printr-o **partajare sporită a resurselor și a cunoștințelor de specialitate**.
- Prin asistența acordată statelor membre care găzduiesc cel mai valoros capital natural al UE, sau care se confruntă cu probleme climatice și de mediu transfrontaliere sau transnaționale, LIFE permite o **mai bună repartizare a responsabilităților și a solidarității** în ceea ce privește conservarea binelui comun în domeniul mediului în UE.
- LIFE acționează ca un **catalizator** de acțiuni, furnizând investiții one-off necesare în domenii specifice, **eliminând barierele inițiale** din calea punerii în aplicare a politicii UE în materie de mediu și climă și testând noi abordări pentru dezvoltarea lor viitoare.
- LIFE abordează lacune și externalități, sensibilizează publicul și demonstrează avantajele protecției mediului și ale politicilor climatice, asigurând sustenabilitatea și extinderea rezultatelor proiectelor.
- LIFE ajută statele membre și părțile interesate să accelereze și să amelioreze punerea în aplicare a legislației UE prin **crearea de sinergii între fondurile UE** și între fondurile naționale, mobilizând în același timp resurse publice și private suplimentare.
- **O mai mare coerență a intervenției UE:** Un instrument dedicat în materie de mediu și politici climatice permite Comisiei să modeleze mai eficient prioritățile și să garanteze utilizarea eficientă a resurselor pentru protecția mediului și politicile climatice, prin selectarea celor mai bune proiecte din întreaga UE. Se obține o aplicare mai omogenă a legislației UE prin diseminarea de bune practici (de

exemplu, metode care au fost elaborate și sunt utilizate acum pe scară largă, planuri de gestionare etc.).

- **Corectarea discrepanțelor și o intervenție mai eficientă la nivel central:** Un instrument specific este mai flexibil și finanțează proiecte care nu ar fi putut fi finanțate altminteri din alte surse (de exemplu, proiectele gestionate de beneficiari care nu sunt eligibili în temeiul altor fonduri).
- Un instrument specific ar oferi **un grad mare de vizibilitate politicilor UE în materie de mediu și climă**, aducând Uniunea Europeană mai aproape de cetățeni săi, demonstrând angajamentul UE față de obiectivele de mediu și climatice și făcând astfel **mai relevante aceste obiective**.
- **Identificarea de soluții la viitoarele provocări de mediu** care prezintă interes la nivelul UE: Părțile interesate se confruntă adesea cu probleme de mediu pentru care nu s-au găsit încă soluții și care, dacă nu sunt abordate într-un stadiu incipient, vor genera costuri mai ridicate.

1.5.3. *Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare*

Evaluările **LIFE** confirmă faptul că programul LIFE este un instrument de succes al UE, de o importanță fundamentală pentru punerea în aplicare a politicii de mediu a UE, că el prezintă o valoare adăugată semnificativă pentru UE, un nivel adecvat de performanță și că a avut, de asemenea, o contribuție importantă la punerea în aplicare a legislației și politicii UE în domeniul mediului.

Subvențiile pentru acțiuni (care reprezintă 78% din credite, adică o sumă de 300 milioane EUR în 2013) au jucat un rol important în punerea în aplicare a directivelor privind habitatele și păsările și la testarea noilor abordări și tehnologii și au demonstrat capacitatea de a acționa ca un catalizator pentru punerea în aplicare a unora dintre cele mai stricte directive, pregătind terenul pentru gestionarea în continuare prin intermediul altor fonduri. LIFE+ a sporit, de asemenea, gradul de sensibilizare în ceea ce privește preocupările de mediu și climatice și accesul cetățenilor la informațiile relevante, creând parteneriate și platforme de colaborare pentru schimbul celor mai bune practici. Subvențiile de funcționare pentru ONG-uri au facilitat participarea acestora la elaborarea și punerea în aplicare a politicii și legislației UE în materie de mediu și climă, în conformitate cu prevederile Convenției de la Aarhus.

Evaluarea intermediară al LIFE+ a concluzionat, de asemenea, că modificările introduse în regulamentul LIFE+ (consolidarea a trei tipuri de intervenții într-un singur temei juridic, extinderea componentei „Natură” pentru a include mai multe aspecte legate de biodiversitate, extinderea componentei „Mediu” pentru a o alinia la prioritățile celui de-Al șaselea program de acțiune pentru mediu și la o nouă componentă denumită „Informare și comunicare”) au mărit capacitatea programului de a furniza valoare adăugată la nivelul UE și de a crea o legătură cu obiectivele de politică ale UE.

Evaluările au identificat, de asemenea, domenii în care LIFE+ ar trebui îmbunătățit, pentru a-i permite să-și demonstreze întregul potențial de valoare adăugată la nivelul UE:

- o direcționare mai precisă a acțiunilor și o stabilire mai judicioasă a priorităților: abordarea de la bază spre vârf și sfera largă de interes a domeniilor de acțiune eligibile nu oferă multe posibilități Comisiei de a stimula cererea în domeniile de

înalță prioritate, în special în ceea ce privește componenta LIFE denumită „Mediu și guvernanta” (ea acoperă și politicile climatice);

- o mai bună utilizare a rezultatelor proiectelor și un mai bun transfer de know-how: în timp ce activitățile de comunicare și de interrelaționare sunt obligatorii în cadrul proiectelor LIFE, ar trebui întărite schimbul de bune practici și consolidarea capacităților de punere în aplicare a acquis-ului UE;
- sinergii sporite cu alte fonduri UE: în timp ce numeroase măsuri agroecologice au fost testate în cadrul LIFE+ și incluse apoi în programele de dezvoltare rurală ale statelor membre, este loc pentru mai bine;
- ridicarea constrângerilor în ceea ce privește activitățile de finanțare în afara UE: acestea au condus la o eficiență redusă a programului în ceea ce privește atingerea unor obiective de mediu ale UE.

Într-un raport special publicat în 2009, Curtea Europeană de Conturi a concluzionat că LIFE este un program bine gestionat, cu îmbunătățiri constante înregistrate pe parcursul anilor.

1.5.4. Coerența și posibila sinergie cu alte instrumente relevante

Evaluarea ex-post, evaluarea intermediară și evaluarea ex-ante au concluzionat că, în absența LIFE+, numai un procent foarte mic de proiecte ar fi putut fi finanțate prin alte fonduri ale Uniunii (în special prin **CIP și în PC7**). Pentru unele componente LIFE+, cum ar fi „Informare și comunicare” sursele de finanțare alternativă sunt aproape inexistente.

Cu toate acestea, **inovarea cu orientare de piață din sectorul privat** ar putea într-o anumită măsură să beneficieze la fel de bine de pe urma altor inițiative, precum viitoarea Orizont 2020. Cu toate acestea, eforturile de ecoinovare nu înseamnă doar dezvoltarea de noi produse și tehnologii destinate consumatorilor, care să fie mai curate și mai ecologice prin natura lor intrinsecă. Ele înseamnă și introducerea de practici și abordări mai bune în întreaga economie. În timp ce cerințele pieței sunt acoperite suficient prin alte fonduri ale Uniunii, deficiențele instituționale nu sunt suficient abordate. Acest fapt este în special relevant pentru activitățile legate de elaborarea de soluții cu orientare politică, destinate sectorului public, care abordează provocări legate de climă și mediu cu un potențialul de reproducere pe piață limitat sau inexistent și care promovează pur și simplu modalități noi și mai rentabile de punere în aplicare.

Din acest motiv, programul LIFE se va concentra mai mult pe inovarea cu orientare de piață din sectorul public și asupra identificării de soluții a căror punere în aplicare este cel mai adesea realizată în mod optim prin parteneriate public-privat. De asemenea, dezvoltarea de tehnologii cu emisii reduse de carbon este încetinită de nesiguranță și de o comunicare insuficientă a cunoștințelor. Noile tehnologii trebuie testate la scară mică. În timp ce reproducerea pe piață și soluțiile la scară mare pot intra din ce în ce mai mult în domeniul de aplicare al Orizont 2020, există încă suficient loc pentru promovarea elaborării de soluții orientate către sectorul public și cel local, precum și a tehnologiilor la scară mică dedicate IMM-urilor, pentru a le ajuta să-și îmbunătățească performanțele de mediu și climatice. În mod tradițional, LIFE a abordat aceste provocări prin furnizarea de soluții la scară mică, ușor de reprodus, chiar și la nivel transfrontalier.

Va fi stabilită o cooperare cu viitoarea inițiativă Orizont 2020 și cu instrumentul în favoarea competitivității și a IMM-urilor, pentru a asigura sinergii în special în aceste

domenii. De exemplu, se poate avea în vedere testarea și demonstrarea ideilor dezvoltate în cadrul Orizont 2020 în contextul punerii în aplicare a legislației specifice a Uniunii prin intermediul unui proiect LIFE. În mod similar, programul LIFE ar putea consolida capacitățile și gradul de sensibilizare în vederea promovării punerii în aplicare a rezultatelor cercetării.

Programul LIFE este, de asemenea, legat de alte fonduri ale Uniunii, cum ar fi fondurile politicii de coeziune (**FSE, FEDER, FC**), Fondul de dezvoltare rurală (**FEADR**) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (**EMFF**). Programul LIFE completează aceste fonduri, deoarece el finanțează tipuri specifice de activități și măsuri care au drept obiectiv principal obținerea de beneficii de mediu și climatice sau care sunt necesare în vederea punerii în aplicare a legislației în materie de mediu și climă. Astfel, programul LIFE **permite reducerea decalajelor**. În acest sens, el poate deveni unul dintre principalele instrumente ale UE de finanțare a conservării naturii (în zone în care PAC nu poate juca un rol substanțial) și a protecției mediului în „regiunile mai dezvoltate”, dat fiind faptul că aceste regiuni vor dispune de opțiuni limitate în materie de priorități în cadrul noilor instrumente ale politicii de coeziune.

În plus, programul LIFE își va consolida rolul de **pârghie** și de **catalizator**, devenind un motor de mobilizare a altor fonduri ale Uniunii, de exemplu prin intermediul proiectelor integrate. În acest scop, va fi necesară o abordare mai coerentă cu alte fonduri. Comunicarea CFM a stabilit o relație structurată, prin intermediul unei trimeri la „proiectele integrate” în cadrul strategic comun (CSC). Relația structurată stabilită pentru proiectele integrate va fi elaborată în detaliu, în momentul redactării CSC și ar putea include crearea unui comitet director și canale structurate de difuzare a informației.

Comisia a declarat în comunicarea CFM că intenționează să crească ponderea cheltuielilor legate de climă în bugetul UE la cel puțin 20%, cu contribuții din partea diferitelor domenii de politică, sub rezerva unei evaluări a impactului. Programul pentru mediu și politici climatice (programului LIFE) va contribui la acest obiectiv. În programul LIFE a fost inclus un subprogram pentru politici climatice, dotat cu resurse și obiective specifice referitoare la politicile climatice, însoțite de indicatori de rezultat.

1.6. Durata și impactul financiar

☒ Propunere/inițiativă cu **durată limitată**

- ☒ propunere/inițiativă în vigoare de la 1.1.2014 până la 31.12.2020
- ☒ impact financiar din 2014 până în 2023

☐ Propunere/inițiativă cu **durată nelimitată**

- punere în aplicare cu o perioadă de demarare din AAAA până în AAAA,
- urmată de o perioadă de funcționare la capacitate maximă.

1.7. Tipul (tipurile) de gestionare preconizat(e)⁵²

☒ **Gestiune centralizată directă** de către Comisie

☒ **Gestiune centralizată indirectă**, prin delegarea sarcinilor de execuție către:

- ☒ agenții executive
- ☐ organisme instituite de Comunități⁵³
- ☐ organisme publice naționale/organisme cu misiune de serviciu public
- ☐ persoane cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, identificate în actul de bază relevant în sensul articolului 49 din Regulamentul financiar

☐ **Gestiune partajată** cu statele membre

☐ **Gestiune descentralizată** împreună cu țări terțe

☒ **Gestiune în comun** cu organizații internaționale: alte activități pot reveni în sarcina BEI, FEI sau a altor instituții financiare, organizații internaționale, organisme cu misiune de serviciu public sau organismele menționate la articolul 185 din Regulamentul (EC, Euratom) nr. 1605/2002.

Dacă se indică mai multe tipuri de gestiune, se furnizează detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.

⁵² Explicațiile privind tipurile de gestionare, precum și trimerile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁵³ Astfel cum sunt menționate la articolul 185 din Regulamentul financiar.

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Norme de monitorizare și raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

Evaluarea intermediară a considerat monitorizarea și evaluarea actuală ca fiind eficientă și eficace, în ansamblu. Cu toate acestea, este oportun să se pună un accent mai mare pe rezultate. Având în vedere acest lucru, cadrul de monitorizare se bazează pe cadrul propus pentru instrumentul actual⁵⁴. Cadrul este structurat pe două niveluri:

1. Monitorizarea realizărilor, a rezultatelor și a impactelor, la nivel de proiect și de program

Monitorizarea performanței programului va fi efectuată la nivel de proiect și de program.

La nivel de proiect, cum este cazul de față, ea va include o cerință obligatorie ca propunerile din proiecte să fie însoțite de tabele conținând realizările scontate. Aceste tabele vor fi utilizate ca bază pentru monitorizarea progresului înregistrat de proiect. Indicatorii de realizare vor fi adaptați în funcție de indicatorii incluși în secțiunea 1.4.4 pentru a reflecta noile caracteristici ale programului. Va fi obligatorie actualizarea tabelelor de realizare și retransmiterea acestora împreună cu rapoartele intermediare și finale.

Cadrul de monitorizare include vizite la toate proiectele, cel puțin o dată pe an și vizite ale personalului Comisiei, cel puțin o dată pe durata desfășurării proiectelor. Va fi creat un dosar de monitorizare la demararea fiecărui proiect sub forma unui scurt raport care va conține descrierea proiectului și un rezumat al acțiunilor și rezultatelor scontate. Vizitele anuale din partea echipei de monitorizare facilitează obținerea unei imagini de ansamblu a punerii în aplicare a proiectului în situ, permițând o identificare timpurie a problemelor. Beneficiarul va beneficia de feedback în scopul de a-și îmbunătăți performanța. În plus, proiectele vor trebui să prezinte rapoarte de evaluare mai detaliată a progreselor pentru a se justifica plățile.

Așa cum se întâmplă în prezent, proiectul va fi obligat să depună, împreună cu raportul final, un plan post-LIFE conținând printre altele o listă a impacturilor scontate, care va servi ca bază pentru evaluarea sustenabilității rezultatelor proiectului. Practica actuală a monitorizării ex-post a proiectelor selectate va continua.

La nivel de program, programele de lucru multianuale vor stabili priorități tematice specifice pentru durata acestora, precum și obiective specifice pentru fiecare prioritate în cadrul fiecărei zone, inclusiv realizările scontate (și anume, numărul estimat de proiecte integrate, acoperirea Natura 2000 prin proiectele LIFE, acoperire districtelor hidrografice prin proiectele LIFE și așa mai departe). La sfârșitul fiecărei cereri anuale de propuneri, Comisia va analiza dacă a fost finanțat un număr suficient de proiecte pentru un anumit domeniu de acțiune și va face ajustările necesare pentru a realiza programul de lucru și obiectivele specifice intermediare. La sfârșitul perioadei programului de lucru multianual, vor fi elaborate rapoarte tematice care vor rezuma principalele realizări pentru diferitele priorități. Aceasta va servi, de asemenea, ca bază pentru diseminarea rezultatelor și încorporarea acestora în dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor. Practica de a

⁵⁴

Cadrul de monitorizare și de evaluare propus pentru regulamentul LIFE +, DG Mediu, 2007

organiza o conferință anuală pentru fiecare subprogram va fi menținută.

Programul LIFE va face obiectul unei evaluări intermediare și al unei evaluări ex post

2. Justificarea cheltuielilor la nivel de program și de proiect

Pentru a furniza dovezi cu privire la cobeneficiile pe care ambele subprograme le pot aduce unor priorități specifice precum politicile climatice și biodiversitatea, precum și pentru a ilustra mai bine nivelul cheltuielilor aferente acestor priorități pe întreaga durată a programului, cadrul de monitorizare va include, de asemenea, metoda de justificare a cheltuielilor legate de climă și biodiversitate conform definiției din Comunicarea CFM și derivată din „markerii Rio” ai OCDE.

În ceea ce privește politicile climatice, Comunicarea CFM a precizat că integrarea politicilor climatice trebuie să fie vizibilă, solidă și însoțită de o obligație clară, transversală, de a identifica cazurile în care bugetul promovează politicile climatice sau eficiența energetică, astfel încât UE să fie în măsură să stabilească cu claritate quantumul cheltuielilor sale legate de politicile climatice, prin utilizarea unei proceduri de urmărire comune în ceea ce privește cheltuielile legate de climă.

Justificarea cheltuielilor legate de climă va fi realizată în funcție de trei categorii, pe baza unei metode stabilite de OCDE („markerii Rio”): cheltuieli având ca obiectiv principal (primar) clima (contabilizate ca 100% - legate exclusiv de climă); cheltuieli în care ponderea climei este semnificativă, dar nu predominantă (contabilizate ca 40% - legate în mod semnificativ de climă); și cheltuieli care nu vizează obiective climatice (contabilizate ca 0% – nelegate de climă).

În ceea ce privește biodiversitatea, „markerii Rio” stabiliți de OCDE și utilizați deja de Comisie pentru instrumentele externe vor fi integrați în metodologia existentă pentru măsurarea performanțelor utilizată pentru programele UE. Aceștia vor contribui, de asemenea, la demonstrarea cobeneficiilor colaterale ale cheltuielilor legate de biodiversitate și climă și la evidențierea cobeneficiilor pentru biodiversitate ale cheltuielilor legate de politicile climatice în cadrul acțiunilor REDD+ (reducerea emisiilor cauzate de despăduriri și de degradarea pădurilor).

La nivel de proiect, urmărirea cheltuielilor legate de climă și a celor legate de biodiversitate va fi realizată prin extinderea practicii actuale de includere în propuneri a unei opțiuni prin care se indică dacă proiectul ar putea fi considerat legat de climă, astfel încât opțiunea respectivă să menționeze și dacă proiectul este legat de biodiversitate, pentru ca acesta să poată fi contabilizat conform „markerilor Rio”. Acest lucru ar permite identificarea în fiecare an a cheltuielilor aferente acestor două priorități.

La nivel de program, estimări ale cheltuielilor legate de climă și ale celor legate de biodiversitate efectuate potrivit metodei „markerilor Rio” vor fi calculată pe baza programelor de lucru multianuale care vor stabili prioritățile tematice pentru durata acestora. Acest lucru ar putea permite identificarea în fiecare an a nivelului indicativ al cheltuielilor legate de aceste două priorități în cadrul programului LIFE.

2.2. Sistemul de gestionare și control

Modul de gestionare pentru programul LIFE este gestionarea centralizată directă de către Comisie care va fi parțial delegată unei agenții executive existente. Comisia va fi asistată de Comitetul pentru programul LIFE pentru mediu și politici climatice, care fi de natură duală, și anume o

conducere și o componentă diferite în funcție de specificul aspectelor abordate: fie aspecte legate de subprogramul pentru mediu, fie de subprogramul pentru politici climatice.

Elementele principale ale sistemului de control intern sunt:

- circuitele financiare și, în special, controlul ex ante al tranzacțiilor;
- controalele financiare efectuate pe parcursul procesului de atribuire;
- rapoartele financiare, contabilitate și alte tipuri de rapoarte administrative; și
- auditurile ex-post efectuate la fața locului la beneficiarii subvențiilor. Subvențiile care trebuie auditate sunt selecționate fie în funcție de riscuri (pentru a depista și corecta erorile), fie pe baza unei eșantionări reprezentative (pentru a furniza ordonatorului de credite o asigurare rezonabilă cu privire la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor).

Strategia de control ține cont de recomandările rezultate în urma evaluărilor programului, de rapoartele emise de auditorul intern și de raportul special al Curții de Conturi în scopul de a crește eficiența și valoarea adăugată europeană a programului.

2.2.1. *Riscul (riscurile) identificat(e)*

Riscurile identificate în punerea în aplicare a programului se încadrează, în principal, în următoarele categorii:

- probleme în materie de coordonare (cu agenția executivă, cu alți donatori sau instituții financiare);
- utilizarea inefficientă a resurselor administrative (proportionalitate insuficientă a cerințelor);
- risc de absență a unei definiții clare a limitelor responsabilității în ceea ce privește gestiunea și controlul atribuțiilor delegate către agenție;
- risc de direcționare insuficientă/ineficientă a utilizării fondurilor, precum și riscul de fragmentare excesivă a fondurilor din cauza exinderii domeniului de aplicare tematic sau teritorial;
- erori și ineficiențe cauzate de complexitatea normelor (de exemplu, eligibilitatea costurilor), precum și de instabilitatea cadrului, a priorităților și a normelor definite pentru domeniile tematice;
- puncte slabe ale sistemelor de gestionare și control la nivelul DG și al agenției executive;
- o analiză de risc bazată pe natura operațiunilor ar avea ca rezultat următorul clasament, pornind de la un nivel de risc ridicat, până la un nivel de risc scăzut: proiectele integrate (concept nou, gestiune complexă), subvențiile de acțiune pentru proiectele tradiționale de mai mică anvergură, subvențiile de funcționare și achizițiile publice;

- introducerea unui nou tip de proiect (proiectul integrat) presupune noi provocări: coordonare și colaborare, punerea în comun a resurselor și schimbul de bune practici și expertiză.

2.2.2. Metoda (metodele) de control preconizată (preconizate)

Structura guvernantei: simplificare și raționalizare

Se preconizează delegarea unei părți din sarcinile de gestionare a programului unei agenții executive existente. Această agenție va alinia propriul cadru de control financiar cu noul program, inclusiv prin crearea unei celule de audit ex-post, supravegheate de ordonatorul de credite. Această celulă se va afla sub controlul auditorului intern al agenției executive.

Pentru a garanta omogenitatea gestionării și a sistemelor de control, DG-urile și agențiile executive ar trebui să facă schimb de cele mai bune practici și cunoștințe. Vor avea loc ședințelor de orientare și formare profesională în acest scop.

DG-urile vor supraveghea agenția executivă și au autoritatea de a delega responsabilitatea, precum și de a controla punerea în aplicare. Cadrul de monitorizare și supraveghere va fi alcătuit din trei niveluri: nivelul politic și strategic, nivelul administrativ și nivelul operațional și de gestiune. La nivelul agenției sau la nivelul beneficiarilor ar putea fi avut în vedere un audit.

Intensitatea și natura controalelor în raport cu riscul

Achiziții publice: control ex-ante și monitorizarea tuturor dosarelor.

Proiecte:

- selecția/evaluarea/negocierea proiectelor: controale preventive ale tuturor dosarelor, cu asistența unor experți externi, după caz;
- punerea în aplicare a proiectelor prin acordarea de subvenții: monitorizare în scop preventiv și de depistare, vizite la fața locului pentru fiecare proiect, cel puțin o dată pe durata de viață a acestora;
- înainte de plata finală: controale de depistare și de corectare, control documentar al tuturor dosarelor, inclusiv utilizarea pe scară largă a certificatelor de audit extern.

În fiecare an, controalele ex-post în ceea ce privește subvențiile vor fi efectuate la fața locului. În plus, va fi introdus un nou tip de audit, denumit „audit documentar”, pentru a efectua verificări ale gestiunii fără a se deplasa la fața locului.

Revizuirea strategiei:

Această strategie va fi revizuită prin îmbunătățirea gradului de reprezentativitate al populației eșantionate care face obiectul auditurilor și al controalelor.

Costurile și avantajele controalelor

Date istorice: Costul estimat al controalelor referitoare la subvențiile gestionate în cadrul LIFE + în 2010 s-a ridicat la 7,6 milioane EUR, repartizat după cum urmează:

- selecție: 0,6 milioane EUR;

- gestionarea proiectelor: 4,5 milioane EUR;
- controale ex-ante la fața locului: 1,8 milioane EUR;
- certificate de audit extern: 0,1 milioane EUR;
- audituri ex-post: 0,6 milioane EUR.

Această sumă reprezintă 3,5% din totalul subvențiilor plătite în 2010.

Riscul de neconformitate indicat în raportul de activitate anual pe 2010 a fost estimat la 2,5% din suma totală a subvențiilor plătite și la mai puțin de 2% din bugetul total prevăzut pentru activitate.

Conform estimărilor, suma costurilor legate de controale ar trebui să scadă ușor, până la 7,5 milioane EUR pentru întreaga perioadă, repartizate în felul următor, în 2020:

- selecție: 0,5 milioane EUR;
- gestionarea proiectelor: 4 milioane EUR;
- controale ex-ante la fața locului: 1,5 milioane EUR;
- certificate de audit extern: 0,5 milioane EUR;
- audituri ex-post: 1 milion EUR.

Riscul de neconformitate ar trebui să scadă, în special datorită următoarelor două elemente principale:

- trecerea la o utilizare crescută a certificatelor de audit extern, care ar trebui să reducă rata de eroare cu 10%;
- limitarea eligibilității costurilor de personal la personalul recrutat în mod special pentru proiect.

Cheltuielile cu personalul reprezintă 30% din costuri și aproape 50% din erori. Dacă această măsură reduce la jumătate cheltuielile cu personalul care urmează a fi cofinanțate, numărul erorilor probabile va fi și el înjumătățit. Ar trebui remarcat că este mai ușor să se identifice timpul consacrat unui proiect de către personalul suplimentar, decât timpul consacrat unui proiect de către personalul permanent care îndeplinește, în general, mai multe sarcini în același timp. Astfel, ne-am putea aștepta la o reducere cu cel puțin 5% a ratei de neconformitate.

În timp ce costurile nominale ale controalelor vor scădea, de la 7,6 la 7,5 milioane EUR, rata de eroare este de așteptat să scadă cu 40%, ceea ce înseamnă o reducere de la 2,6% la 1,6% a sumei totale plătite pentru subvenții.

Obiectivul controlului intern în cazul programului LIFE ar fi limitarea ratei de eroare reziduale (după efectuarea corecțiilor) la o plajă cuprinsă între procentul prevăzut de 1,6% și „pragul de semnificație” de 2% stabilit de Curtea de Conturi.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate.

Beneficiarii acestor subvenții sunt: autoritățile locale, regionale și în mare măsură cele naționale, ONG-urile, întreprinderile mari, IMM-urile, universitățile, institutele de cercetare etc.

Propunerile sunt selectate în funcție de acreditările profesionale și de stabilitatea financiară a beneficiarilor și în funcție de alte criterii impuse de cadrul juridic.

În timpul procesului de selecție, se utilizează un sistem de avertizare rapidă pentru a identifica posibilele riscuri legate de potențialii beneficiari ai subvențiilor gestionate la nivel central.

Pentru a se evita dubla finanțare, trebuie lansată o consultare interservicii în legătură cu lista proiectelor, iar riscul dublei finanțări face parte din criteriile pentru selectarea proiectelor care urmează să fie auditate ex post la fața locului.

Sesiunile de formare, în diferitele faze ale ciclului de gestionare a proiectului, sunt organizate la sediu pentru directorii de proiect, pentru a aborda necesitățile specifice de gestionare și finanțare. Va fi posibilă stabilirea unui contact responsabilii de proiect și cu responsabilii financiari ai Comisie, pentru rezolvarea problemelor specifice.

Principalele cerințe ale acordului de subvenționare vor fi explicate beneficiarilor în mod corespunzător cu ocazia unor vizite la fața locului și a unor reuniuni de coordonare.

Vor fi organizate sesiuni de informare pentru auditorii ex-post cu privire la caracteristicile fraudelor care ar putea fi constatate în timpul unui audit la fața locului al declarațiilor financiare.

Auditorii ex-post identifică și evaluează riscurile de fraudă în declarațiile financiare și răspund în mod adecvat situațiilor de fraudă, sau fraudă prezumată identificate în cursul auditului, comunicându-le OLAF. Ei utilizează în special toate instrumentele informatice relevante. Rezultatele controalelor ex-post sunt luate în considerare la evaluarea și proiectarea sistemului de control.

Normele care reglementează eligibilitatea costurilor vor fi simplificate, în special pentru categoriile deosebit de problematice, precum costurile de personal și TVA-ul.

Pentru plățile intermediare și pentru cele finale vor fi solicitate certificate de audit.

Este prevăzută o cooperare (sub formă de activități de formare sau de informare) între personalul de conducere și OLAF .

Modulul de audit din ABAC va fi actualizat și exploatat pe deplin pentru a preveni/detecta/corecta dubla finanțare.

S-ar putea prevedea echipe de monitorizare pentru supravegherea la fața locului a diferitelor etape de punere în aplicare a proiectului.

Temeiul juridic precizează clar dreptul OLAF de a avea acces la toate informațiile relevante.

Pe lângă aplicarea tuturor mecanismelor de control reglementare, DG Mediu și DG Politici Climatice vor elabora o strategie de luptă împotriva fraudei, în conformitate cu noua strategie de luptă împotriva fraudei a Comisiei adoptată la 24 iunie 2011, pentru a garanta, printre altele, alinierea deplină a controalelor lor interne de luptă împotriva fraudei cu strategia de luptă împotriva fraudei a Comisiei și orientarea abordării lor în materie de gestionare a riscului de fraudă în direcția identificării zonelor cu risc de fraudă și a răspunsurilor adecvate. După caz, se vor înființa grupuri de colaborare în rețea, precum și instrumente informatice speciale pentru analizarea cazurilor de fraudă legate de programul LIFE. Riscul de fraudă va fi integrat în procesul de gestionare a riscurilor.

DG-urile au desemnat un corespondent antifraudă pe lângă Rețeaua de prevenire și detectare a fraudei, care va participa la rețelele/grupurile de lucru relevante pe grupe de DG-uri. DG-urile vor sensibiliza opinia publică cu privire la posibile fraude în rândul personalului și vor disemina informații cu privire la autoritățile responsabile și la procedurile de raportare a cazurilor de fraudă.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia bugetară (liniile bugetare) vizată (vizate)

- Liniile bugetare de cheltuieli existente

În ordinea rubricilor și a liniilor bugetare din cadrul financiar multianual.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Natura cheltuielilor	Contribuție			
	Număr [Descriere.....]	CD/CND ⁽⁵⁵⁾	Din partea țărilor AELS ⁵⁶	Din partea țărilor candidate ⁵⁷	Din partea țărilor terțe	În sensul articolului 18 alineatul (1) litera (aa) din regulamentul financiar
Rubrica 2: creștere durabilă & resurse naturale	Mediu și Politici Climatice	Diferențiate	DA	DA	NU	NU

- Noile linii bugetare solicitate

În ordinea rubricilor și a liniilor bugetare din cadrul financiar multianual.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Natura cheltuielilor	Contribuție			
	Număr Rubrica 2:	CD/ CND	Din partea țărilor AELS	Din partea țărilor candidate	Din partea țărilor terțe	În sensul articolului 18 alineatul (1) litera (aa) din regulamentul financiar

⁵⁵ CD= credite diferențiate / CND = credite nediferențiate.

⁵⁶ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

⁵⁷ Țări candidate și, după caz, țări potențial candidate din zona Balcanilor de Vest.

2	07 03 80 01 – Mediu noul Program LIFE (cheltuieli operaționale)	Diferențiate	DA	DA	DA	NU
2	07 03 80 01 – Politici climatice noul Program LIFE (cheltuieli operaționale) (sau o nouă nomenclatură de creat în cadrul unei linii bugetare specifice)	Diferențiate	DA	DA	DA	NU
2	07 01 04 02 - Mediu noul Program LIFE (cheltuieli de gestiune administrativă)	Nediferențiate	DA	DA	DA	NU
2	07 01 04 02 – Politici climatice noul Program LIFE (cheltuieli de gestiune administrativă) (sau o nouă nomenclatură de creat în cadrul unei linii bugetare specifice)	Nediferențiate	DA	DA	DA	NU

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

Milioane EUR (3 zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual:	2	Creștere durabilă: Resurse naturale
---	----------	--

DG: CLIMA + ENV			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 și anii urm.	TOTAL
• Credite operaționale											
07 03 80 01 (de creat o nouă poziție bugetară)	Angajamente	(1)	291,500	314,250	341,250	371,000	404,250	437,750	420,500		2 580,500
	Plăți	(2)	22,238	155,963	151,764	249,364	265,615	296,415	361,226	1 077,916	2 580,500
Partea ENV											
XX 03 80 02 (de creat o nouă poziție bugetară)	Angajamente	(1a)	98,700	106,800	115,400	124,500	133,200	142,800	136,700		858,100
	Plăți	(2a)	13,845	60,140	59,596	94,411	101,872	105,185	138,201	284,850	858,100
Partea CLIMA											
Credite cu caracter administrativ finanțate din pachetul financiar pentru subprograme⁵⁸											

⁵⁸ Asistența tehnică și/sau administrativă și cheltuielile în sprijinul punerii în aplicare a programelor UE și/sau acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă, cercetare directă.

DG: CLIMA + ENV			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 și anii urm.	TOTAL
07 01 04 02 (de creat o nouă poziție bugetară) Partea ENV		(3)	19,000	22,500	23,250	22,000	18,000	14,500	13,750		133,000
XX 01 04 06 (de creat o nouă poziție bugetară) (sau o nouă nomenclatură de creat în cadrul unei linii bugetare specifice) Partea CLIMA			4,800	5,450	6,100	6,500	7,550	7,950	8,050		46,400
TOTAL credite pentru DG ENV	Angajamente		310,500	336,750	364,500	393,000	422,250	452,250	434,250		2 713,500
	Plăți		41,238	178,463	175,014	271,364	283,615	310,915	374,976	1 077,916	2 713,500
TOTAL credite pentru DG CLIMA	Angajamente		103,500	112,250	121,500	131,000	140,750	150,750	144,750		904,500
	Plăți		18,645	65,590	65,696	100,911	109,422	113,135	146,251	284,850	904,500

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)	390,200	421,050	456,650	495,500	537,450	580,550	557,200		3 438,600
	Plăți	(5)	36,083	216,103	211,360	343,775	367,487	401,600	499,427	1 362,766	3 438,600
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul pentru subprograme		(6)	23.800	27,950	29,350	28,500	25,550	22,450	21,800		179,400
TOTAL credite la RUBRICA 2	Angajamente	=4+ 6	414,000	449,000	486,000	524,000	563,000	603,000	579,000		3 618,000

din cadrul financiar multianual	Plăți	=5+ 6	59,883	244,053	240,710	372,275	393,037	424,050	521,227	1 362,766	3 618,000
---------------------------------	-------	-------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	------------------

În cazul în care propunerea/inițiativa vizează mai multe rubrici:

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)									
	Plăți	(5)									
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul pentru subprograme		(6)									
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1 - 4 din cadrul financiar multianual (suma de referință)	Angajamente	=4+ 6									
	Plăți	=5+ 6									

Rubrica din cadrul financiar multianual:	5⁵⁹	Rubrica 5 — Administrație
---	-----------------------	----------------------------------

Milioane EUR (3 zecimale)

DG ENV + DG CLIMA		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		TOTAL
• ENV resurse umane (în milioane EUR)		9,184	9,320	9,528	9,871	10,082	10,285	10,564		68,834
• CLIMA resurse umane (în milioane EUR)		3,175	3,222	3,575	3,792	4,020	4,100	4,180		26,064
TOTAL resurse umane (în milioane EUR)		12,359	12,542	13,103	13,663	14,102	14,385	14,744		94,898
• ENV alte cheltuieli administrative		0,392	0,400	0,409	0,417	0,425	0,434	0,442		2,919
• CLIMA alte cheltuieli administrative		0,173	0,177	0,194	0,199	0,202	0,220	0,224		1,389
TOTAL alte cheltuieli administrative (în milioane EUR)		0,565	0,577	0,603	0,616	0,627	0,654	0,666		4,308
TOTAL DG ENV + DG CLIMA	Credite	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410		99,206

TOTAL credite la RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410	99,206
---	--------------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Milioane EUR (3 zecimale)

		Exercițiu 2014⁶⁰	Exercițiu 2015	Exercițiu 2016	Exercițiu 2017	Exercițiu 2018	Exercițiu 2019	Exercițiu 2020	Exerciții u 2021 și anii urm.	TOTAL
--	--	--	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	--	--------------

⁵⁹ Cuantumul și imputările vor fi ajustate după caz în funcție de rezultatele procesului de externalizare avut în vedere cu agenția executivă.

⁶⁰ Anul N este anul în care începe punerea în aplicare a propunerii/inițiativei.

TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1 - 5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	426,924	462,119	499,706	538,279	577,729	618,039	594,410	-	3 717,206
	Plăți	72,807	257,172	254,416	386,554	407,766	439,089	536,637	1 362,766	3 717,206

3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor operaționale

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Credite de angajament în milioane EUR (cu 3 zecimale)

Precizați obiectivele și realizările			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL								
	REALIZĂRI																	
↓	Tipul realizării ⁶¹	Costul mediu al realizării	Număr rezultate	Costul	Număr rezultate	Costul	Număr rezultate	Costul	Număr rezultate	Costul	Număr rezultate	Costul	Număr rezultate	Costul	Număr rezultate	Costul	Număr total rezultate	Total totale
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 1 - Mediu și utilizarea eficientă a resurselor																		
Producția	PI ⁶²	9,481	5	42,5	7	62,5	10	92,5	12	112,5	13	127,5	15	150	15	142,5	77	730
Producția	Trad. ⁶³	1,5	44	66,25	39	58,75	28	41,75	34	35,25	24	36,50	22	33,25	21	30,75	202	302,50
Producția	Achiz. ⁶⁴	0,282	68	19,25	72	20,35	74	20,90	78	22	82	23,10	84	23,65	88	24,75	546	154
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 1			117	128	118	141,60	112	155,15	114	169,75	119	187,10	121	206,90	123	198,00	825	1 186,50

OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 2⁶⁵ - Biodiversitate

⁶¹ Realizările se referă la produse și servicii care urmează a fi furnizate (de ex.: numărul de schimburi de studenți finanțate, numărul de km de străzi construite etc.).

⁶² Proiecte integrate.

⁶³ Proiecte tradiționale.

⁶⁴ Achiziții publice.

⁶⁵ În conformitate cu descrierea din secțiunea 1.4.2. "Obiectiv (obiective) specific (specifice)..."

			2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		TOTAL	
	REALIZĂRI																	
Producția	PI	10	3	30	4	40	6	60	8	80	10	100	10	100	10	100	51	510
Producția	Trad.	1,5	60	89,50	58	87,00	52	78,00	46	69,50	43	65,00	51	76,25	44	66,50	355	531,75
Producția	Achiz.	0,282	15	4,20	16	4,44	18	4,56	17	4,80	18	5,04	18	5,16	19	5,40	119	33,60
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 2			78	123,70	78	131,44	74	142,56	71	154,30	71	170,04	79	181,41	73	171,90	525	1 075,35
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 3 - Guvernanță în materie de mediu																		
Producția	Nat	1,25	3	3,25	5	6	6	8	8	10	8	10	12	15	12	15	54	67,25
Producția	Mediu	1,28	11	14	9	11,754	9	11,75	9	11,75	9	11	6	7,75	6	7,5	59	75,50
Producția	Organiz	0,300	36	11	37	11,25	38	11,25	40	12	41	12,25	42	12,5	44	13,25	278	83,5
Producția	Achiz.	0,282	41	11,55	43	12,21	44	12,54	47	13,20	49	13,86	50	14,19	53	14,85	328	92,40
Subtotal pentru obiectivul specific nr.			91	39,80	94	41,21	98	43,54	104	46,95	107	47,11	111	49,44	115	50,60	720	318,65
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 4 – Atenuarea schimbărilor climatice																		
Producția	Proiecte	2,271	13	28,50	14	31,800	11	24,00	12	26,50	13	29,50	14	32,00	13	29,50	90	201,800
Producția	PI	5,746	0	0	0	0	2	11,00	2	11,30	2	11,50	2	11,80	2	12,00	10	57,60
Producția	Achiz.	0,282	57	16,00	57	16,20	60	17,00	64	18,20	67	19,00	73	20,50	71	20,00	449	126,90
Subtotal pentru obiectivul specific nr.			70	44,50	71	48,00	73	52,00	78	56,00	82	60,00	89	64,30	86	61,50	549	386,30
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 5 – Adaptarea la schimbările climatice																		
Producția	Proiecte	2,254	16	36,500	18	40,000	14	32,500	16	35,600	17	39,200	19	43,200	17	39,000	117	266,000

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL								
	REALIZĂRI																	
Producția	PI	5,746	0	0	0	0	2	11,000	2	11,300	2	11,500	2	11,800	2	12,000	10	57,600
Producția	Achiz.	0,282	28	8,000	28	8,000	30	8,500	32	9,100	33	9,300	33	9,300	37	10,500	221	62,700
Subtotal pentru obiectivul specific nr.			44	44,500	46	48,000	46	52,000	50	56,000	52	60,000	54	64,300	56	61,500	348	386,300
OBIECTIVUL SPECIFIC NR. 6 - Guvernanță în materie de climă																		
Producția	Proiecte	1,132	4	4,000	4	4,700	5	5,300	5	5,500	5	6,000	6	6,500	6	6,500	35	38,500
Producția	Proc.	0,282	9	2,500	10	2,800	10	2,800	11	3,000	11	3,200	12	3,400	10	2,900	73	20,600
Producția	Organiz	0,565	6	3,200	6	3,300	6	3,300	7	4,000	7	4,000	8	4,300	8	4,300	48	26,400
Subtotal pentru obiectivul specific nr.			19	9,700	20	10,800	21	11,400	23	12,500	23	13,200	26	14,200	24	13,700	156	85,500
COST TOTAL			419	390,20	428	421,05	424	456,65	440	495,50	454	537,45	480	580,55	477	557,20	3,122	3 438,6

3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

3.2.3.1. Rezumat

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite administrative
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite administrative, conform explicațiilor de mai jos:

Milioane EUR (3 zecimale)

RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
ENV resurse umane	9,184	9,320	9,528	9,871	10,082	10,285	10,564	68,834
CLIMA resurse umane	3,175	3,222	3,575	3,792	4,020	4,100	4,180	26,064
ENV alte cheltuieli administrative	0,392	0,400	0,409	0,417	0,425	0,434	0,442	2,919
CLIMA alte cheltuieli administrative	0,173	0,177	0,194	0,199	0,202	0,220	0,224	1,389
Subtotal RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410	99,206

În afara RUBRICII 5⁶⁶ din cadrul financiar multianual								
ENV alte cheltuieli cu caracter administrativ	19,000	22,500	23,250	22,000	18,000	14,500	13,750	133,000
CLIMA alte cheltuieli cu caracter administrativ	4,800	5,450	6,100	6,500	7,550	7,950	8,050	46,400
Subtotal în afara RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	23,800	27,950	29,350	28,500	25,550	22,450	21,800	179,400

TOTAL	36.724	41.069	43.056	42.779	40.279	37.489	37.210	278.606
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

⁶⁶ Asistența tehnică și/sau administrativă și cheltuielile în sprijinul punerii în aplicare a programelor UE și/sau acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă, cercetare directă.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimarea trebuie exprimată în valoare întreagă (sau cel mult cu o zecimală)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
07 01 01 01 01 ENV (la sediu și în birourile de reprezentare ale Comisiei)	64,0	64,0	64,0	65,0	65,0	65,0	65,0
XX 01 01 01 02 CLIMA (la sediu și în birourile de reprezentare ale Comisiei) (sau o nouă nomenclatură de creat în cadrul unei linii bugetare specifice)	21,0	21,0	23,0	24,0	25,0	25,0	25,0
XX 01 01 02 (în delegații)							
XX 01 05 01 (cercetare indirectă)							
10 01 05 01 (cercetare directă)							
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)⁶⁷							
07 01 02 01 ENV (AC, INT, END din „pachetul financiar global”)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	9,0
XX 01 02 02 CLIMA (CA, INT, SNE din „pachetul financiar global”) (sau o nouă nomenclatură de creat în cadrul unei linii bugetare specifice)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
XX 01 02 02 (AC, INT, JED, LA și END în delegații)							
XX 01 04 yy ⁶⁸	- la sediu ⁶⁹						
	- în delegații						
XX 01 05 02 (AC, INT, END - în cadrul cercetării indirecte)							
10 01 05 02 (AC, INT, END - în cadrul cercetării directe)							
Alte linii bugetare (a se preciza)							
TOTAL	98,0	98,0	100,0	102,0	103,0	103,0	104,0

XX reprezintă domeniul de politică sau titlul din buget vizat.

Necesarul de resurse umane va fi acoperit de efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja gestionării acțiunii și/sau redistribuite intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare, care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare

⁶⁷ AC= agent contractual; INT=personal interimar („Intérimaire”); JED= „Jeune Expert en Délégation” (expert tânăr în delegații); AL= agent local; END= expert național detașat.

⁶⁸ Sub plafonul pentru personal extern din credite operaționale (fostele linii „BA”).

⁶⁹ În special pentru Fonduri Structurale, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit (FEP).

anuală și luând în considerare constrângerile bugetare. Sumele și imputările vor fi ajustate în funcție de rezultatele procesului de externalizare avut în vedere.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și agenți temporari	
Personal extern	

3.2.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

- ☒ Propunerea/inițiativa este compatibilă cu cadrul financiar multianual existent.
- ☐ Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.

A se explica reprogramarea necesară, precizându-se liniile bugetare vizate și sumele aferente.

Nu se aplică.

- ☐ Propunerea/inițiativa necesită utilizarea instrumentului de flexibilitate sau revizuirea cadrului financiar multianual⁷⁰.

A se explica necesitatea efectuării acestei acțiuni, precizându-se rubricile și liniile bugetare vizate, precum și sumele aferente.

Nu se aplică.

3.2.5. Participarea terților la finanțare

- Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților
- Propunerea/inițiativa prevede cofinanțare, estimată în cele ce urmează:

Credite în milioane EUR (cu 3 zecimale)

	Exercițiu N	Exercițiu N+1	Exercițiu N+2	Exercițiu N+3	... a se înscrie toți anii necesari pentru a reflecta durata impactului (a se vedea punctul 1.6)			Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

⁷⁰

A se vedea punctele 19 și 24 din Acordul interinstituțional.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☒ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - ☐ asupra resurselor proprii
 - ☐ asupra diverselor venituri

Milioane EUR (3 zecimale)

Linie bugetară de venituri:	Credite disponibile pentru anul bugetar în curs	Impactul propunerii/inițiativei ⁷¹						
		Exercițiu N	Exercițiu N+1	Exercițiu N+2	Exercițiu N+3	A se introduce numărul de coloane necesar pentru a reflecta durata impactului (cf. punctului 1.6)		
Articolul								

Pentru diversele venituri alocate, a se preciza linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

Nu se aplică

A se preciza metoda de calcul a impactului asupra veniturilor.

Nu se aplică

⁷¹ În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxele vamale, cotizațiile pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sumele brute după deducerea a 25% pentru costuri de colectare.